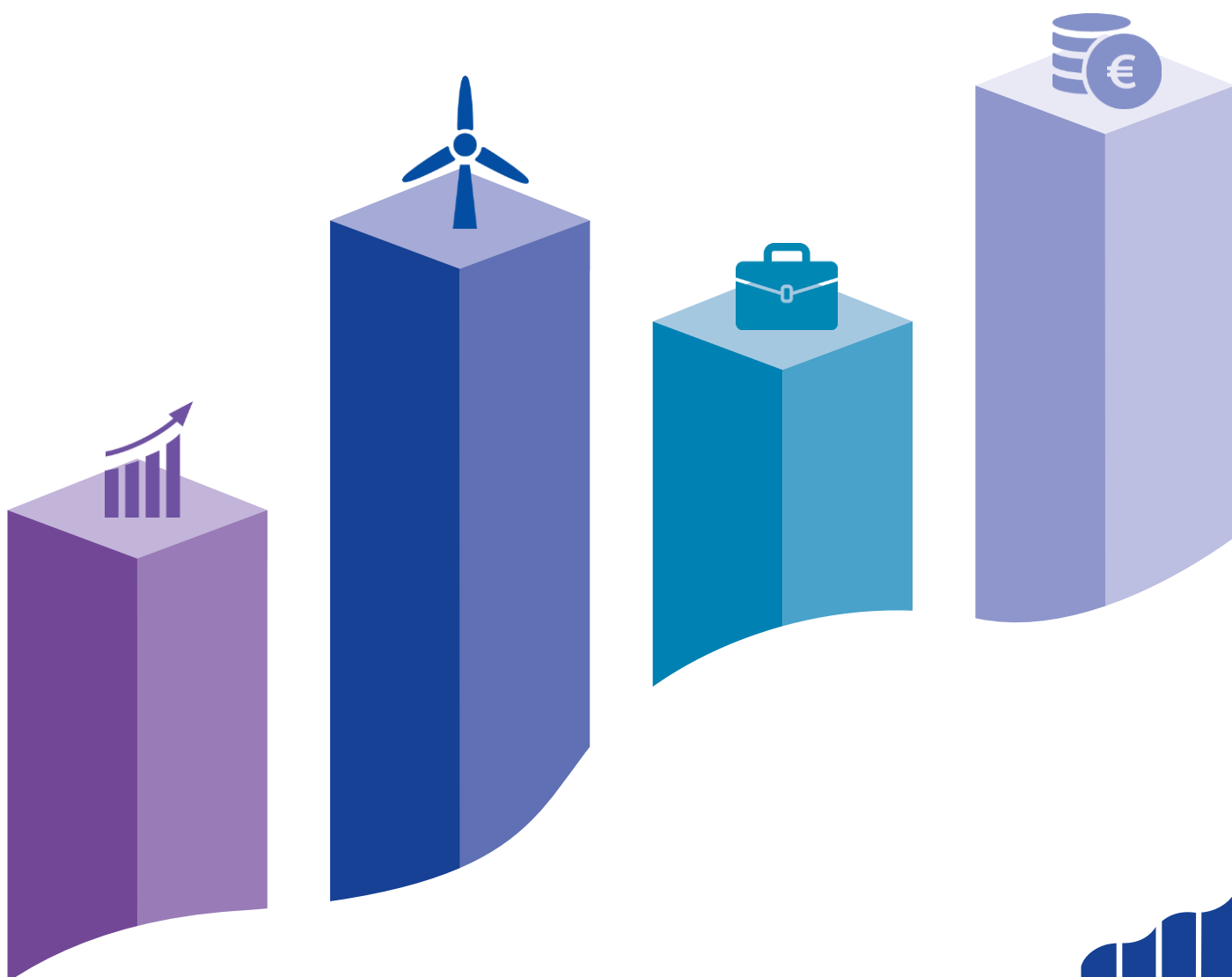

Löner för offentligt anställda på Åland år 2023

Landskapsanställda, kommunalt anställda samt statligt anställda

STATISTIK 2024:4

Lönestatistik

I lönestatistiken redovisas medellöner och lönespridning för olika grupper av anställda, såväl för den privata sektorns olika branscher som för den offentliga sektorn.

I denna publikation, som omfattar anställda inom den offentliga sektorn (landskaps-, kommunalt och statligt anställda), finns uppgifter om medellöner, medianlöner, antalet anställda, genomsnittlig arbetstid och medelålder. Dessutom görs vissa jämförelser med tidigare år. Uppgifterna presenteras enligt arbetsgivarsektor, yrkesgrupp, ålder, utbildningsnivå och kön.

18.10.2024

För upplysningar:

Elin Sagulin, +358 18 25 495
elin.sagulin@asub.ax

<https://www.facebook.com/AASUB>

https://www.instagram.com/asub_statistik_utredning

<https://se.linkedin.com/company/aland-statistik-utredning-asub>

<https://x.com/StatsAland>

ISSN 1455-3147 (print)

ISSN 2737-078X (online)

Förord

Ålands statistik- och utredningsbyrå (ÅSUB) producerar sedan 1991 lönestatistik för Åland. Lönestatistiken är ett betydelsefullt och ofta efterfrågat område inom den ekonomiska statistiken. I föreliggande rapport redovisas lönerna för offentligt anställda, det vill säga landskapsanställda, kommunalt anställda samt statsanställda för år 2023.

Rapporten lönestatistik för offentligt anställda publiceras årligen, medan lönestatistik för den privata sektorn produceras vartannat år och offentliggörs i en separat publikation. Huvudresultaten finns även tillgängliga i databaser på webbplatsen www.asub.ax.

Lönestatistiken för landskapsanställda samlas in och framställs av ÅSUB. Uppgifterna för den kommunala och den statliga sektorn har ÅSUB beställt av Statistikcentralen som ansvarar för insamlingen. Rapportens huvudsakliga fokus ligger på lönenivån samt dess utveckling. I rapporten redovisas även lönerna efter åldersgrupp (5-års gruppering), efter yrkesklassificering samt efter utbildningsnivå. Dessutom redovisas löneskillnaderna mellan kvinnor och män. För de landskapsanställda redovisas även förtjänst efter arbetsvärderingens kravgrupper och för de statsanställda efter svårighetsgrad.

Rapporten är sammanställd och skriven av statistiker *Elin Sagulin*, som även kan svara på frågor och ge ytterligare information om statistiken.

Mariehamn i oktober 2024

Katarina Fellman
Direktör

Innehåll

Innehåll	5
Figurförteckning	5
Tabellförteckning	6
Bilagor	6
1. Sammanfattning	7
2. Beskrivning av statistiken	9
3. Löner för landskapsanställda på Åland 2023	12
4. Löner för kommunalt anställda på Åland 2023	22
5. Löner för statligt anställda på Åland år 2023	28
6. De offentligt anställda på Åland 2023	34
Bilagor	39

Figurförteckning

Figur 1. Den genomsnittliga totala månadslönen år 2022–2023 efter kön och sektor	7
Figur 2. Genomsnittlig totalförtjänst per månad, landskapsanställda år 2002–2023.....	13
Figur 3. Fördelning av landskapsanställda efter förtjänst för ordinarie arbetstid, oktober 2023	13
Figur 4. Genomsnittlig totalförtjänst per månad, landskapsanställda 2023	15
Figur 5. Korrelationen mellan kravgrupp och förtjänst för ordinarie arbetstid 2023	20
Figur 6. Genomsnittlig totalförtjänst per månad, kommunalt anställda år 2002–2023	23
Figur 7. Genomsnittlig lön för ordinarie arbetstid per yrkesgrupp, kommunalt anställda 2022–2023	23
Figur 8. Genomsnittlig totalförtjänst per månad, statligt anställda år 2002–2023.....	28
Figur 9. Genomsnittlig förtjänst för ordinarie arbetstid per yrkesgrupp, statligt anställda 2022–2023	29
Figur 10. Korrelationen mellan arbetsvärderingen och förtjänsten för ordinarie arbetstid 2023	32
Figur 11. Heltidsanställda vid Ålands landskapsregering enligt yrkesgrupp 2023	35
Figur 12. Kommunalt heltidsanställda enligt yrkesgrupp 2023	36
Figur 13. Statligt heltidsanställda enligt yrkesgrupp 2023	36

Tabellförteckning

Tabell 1. Landskapsanställda kvinnors medelmånadslön i relation till mäns 2023	15
Tabell 2. Medelmånadslön för landskapsanställda enligt åldersgrupp 2023	16
Tabell 3. Medelmånadslönen för landskapsanställda, oktober 2023, heltidsanställda	17
Tabell 4. Landskapsanställdas medelmånadslön enligt utbildningsnivå 2023	19
Tabell 5. Medelmånadslön för landskapsanställda enligt kravgrupp 2023	20
Tabell 6. Landskapsanställdas spridningsmått efter kön år 2023	21
Tabell 7. Landskapsanställdas spridningsmått efter yrkesgrupp år 2023	21
Tabell 8. Kommunalt anställda kvinnors medelmånadslön i relation till mäns 2023	24
Tabell 9. Medelmånadslön för kommunalt anställda, oktober 2023, heltidsanställda	25
Tabell 10. Medelmånadslön för kommunalt anställda enligt åldersgrupp 2023	26
Tabell 11. Medelmånadslön för kommunalt anställda enligt utbildningsnivå 2023	26
Tabell 12. Kommunalt heltidsanställdas spridningsmått efter kön år 2023	27
Tabell 13. Kommunalt heltidsanställdas spridningsmått efter yrkesgrupp år 2023	27
Tabell 14. Medelmånadslön för statligt anställda, november 2023, heltidsanställda	30
Tabell 15. Statligt anställda kvinnors medelmånadslön i relation till männens 2023	30
Tabell 16. Medelmånadslön för statligt anställda enligt åldersgrupp 2023	31
Tabell 17. Medelmånadslön för statligt anställda enligt utbildningsnivå 2023	31
Tabell 18. Medelmånadslön för statligt anställda enligt arbetsvärderingsgrupp 2023	32
Tabell 19. Statligt heltidsanställdas spridningsmått efter kön år 2023	33
Tabell 20. Statligt heltidsanställdas spridningsmått efter yrkesgrupp år 2023	33

Bilagor

Bilaga 1. Beskrivning av yrkesgrupperna (ISCO-2010).....	39
Bilaga 2. Statens allmänna svårighetsgradnivåer (2015).....	41
Bilaga 3. Nationella utbildningsnivåer (2016)	42
Bilaga 4. Kravgrupper för de landskapsanställda	43

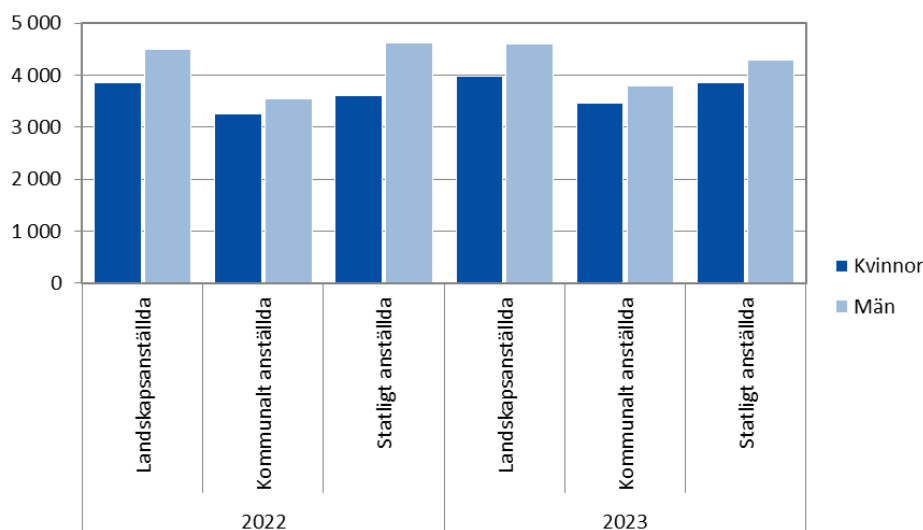
1. Sammanfattning

Genomsnittliga löner

Inom den offentliga sektorn på Åland 2023 var förtjänsten för ordinarie arbetstid för de heltidsarbetande landskapsanställda 4 019 euro och för de statligt anställda 3 899. De kommunalt anställda hade en förtjänst för ordinarie arbetstid på 3 397 euro per månad. Den genomsnittliga totala månadsförtjänsten, det vill säga förtjänsten för ordinarie arbetstid med tillägg för övertidersättning och andra arvoden, var 4 199 euro per månad för landskapsanställda, 4 072 euro per månad för statligt anställda och 3 533 euro för kommunalt anställda.

För de statligt anställda var kvinnornas månatliga totalförtjänst 3 859 euro, de landskapsanställda kvinnornas totalförtjänst var 3 972 euro och de kommunalt anställda kvinnornas totalförtjänst 3 457 euro. De statligt anställda mäns totalförtjänst var 4 294 euro, de landskapsanställda mäns var 4 613 euro medan de kommunalt anställda mäns totalförtjänst var 3 793 euro.

Figur 1. Den genomsnittliga totala månadslönen år 2022–2023 efter kön och sektor

Källa: Åsub lönestatistik

Medianlöner

Den genomsnittliga lönen ger inte en heltäckande bild av löneläget eftersom den inte visar variationen i löntagarnas löner. Medianlönen kännetecknas av att 50 procent av observationerna finns under medianvärdet och 50 procent ligger över medianvärdet. Medianen för den totala månadsförtjänsten för statligt anställda var 3 725 euro per månad, för landskapsanställda 3 875 euro per månad och 3 356 euro för kommunalt anställda. Medianen är lägre än medeltalet för samtliga grupper vilket tyder på att lönespridningen är skev mot högre inkomster. Det vill säga att det finns fler personer med avsevärt högre inkomster än medianen än det finns personer med avsevärt lägre inkomster.

För de statligt anställda var kvinnornas medianlön för den totala förtjänsten 3 313 euro, de landskapsanställda kvinnornas 3 673 euro och de kommunalt anställda kvinnornas median av totalförtjänst 3 328 euro. De statligt anställda männens median av totalförtjänst var 3 946 euro, de landskapsanställda männens median av totalförtjänsten var 4 228 euro medan de kommunalt anställda männens medianlön var 3 514 euro.

Minst skillnad mellan ordinarie och total lön för de kommunalt anställda

Överlag betalades det ut minst övertidsersättning och andra lönetillägg till de kommunalt anställda på Åland. För de statligt anställda utgjorde skillnaden mellan genomsnittlig lön för ordinarie arbetstid och total lön 4,5 procent. För de landskapsanställda var skillnaden även där 4,5 procent medan den för de kommunalt anställda var det 4,0 procent.

Löneförändring mellan år 2022 och 2023

Mellan åren 2022 och 2023 ökade den genomsnittliga totala månadsförtjänsten för de landskapsanställda med 2,6 procent. För de statligt anställda minskade de genomsnittliga totala månadsförtjänsterna med ungefär -0,3 procent under samma period. De kommunalt anställdas genomsnittliga totalförtjänst ökade med 6,3 procent. För de landskapsanställda ökade den genomsnittliga förtjänsten för ordinarie arbetstid med 2,7 procent, den statliga ökade med 2,5 procent och den kommunala ökade med 6,5 procent.

Minst skillnad mellan kvinnors och mäns löner inom kommunala sektorn

Inom den offentliga sektorn var det år 2023 minst skillnad mellan mäns och kvinnors löner bland de kommunalt anställda där kvinnornas genomsnittliga totallön uppgick till drygt 91 procent av männens (kvinnornas månadslön för ordinarie arbetstid var nästan 93 procent av männens). För de landskapsanställda var kvinnornas genomsnittliga totala månadsförtjänst 86 procent av männens (kvinnornas månadslön för ordinarie arbetstid var 88 procent av männens). För de statligt anställda uppgick kvinnornas genomsnittliga totala månadsförtjänst till 90 procent av männens (kvinnornas månadslön för ordinarie arbetstid var drygt 97 procent av männens).

För de kommunalt anställda uppgick kvinnornas median av totallönen till 95 procent av männens, för de landskapsanställda var kvinnornas median av den totala månadsförtjänsten 87 procent av männens och för de statligt anställda uppgick kvinnornas median av totallönen till 84 procent av männens.

Denna jämförelse är för samtliga heltidsanställda oberoende av bakgrund eller yrke. I rapporten görs även jämförelser av löner mellan könen efter åldersgrupper, efter yrkesklassificering samt efter utbildningsnivå.

2. Beskrivning av statistiken

Rapporten omfattar heltidsanställda inom den offentliga sektorn på Åland, det vill säga kommunerna, kommunalförbunden, landskapsregeringen samt staten. Uppgifter om de landskapsanställdas löner samlas in och bearbetas av Åsub medan de kommunala och statliga löneuppgifterna erhålls från Statistikcentralen. I statistiken ingår löner för oktober månad år 2023 för de landskapsanställda och de kommunalt anställda. För de statligt anställda på Åland ingår löner för november månad år 2023. Statistiken baserar sig på 3 358 anställda som arbetar heltid.

Två lönebegrepp särredovisas, *förtjänst för ordinarie arbetstid* och *totalförtjänst*. Förtjänst för ordinarie arbetstid omfattar grundlönen, utbetalda ersättningar för oregelbundet arbete, till exempel lördags-, söndags-, kvälls- och nattersättning, samt olika tillägg såsom dyrortstillägg, ålderstillägg, kompetenstillägg, personliga tillägg med mera. I totalförtjänsten ingår förutom förtjänsten för ordinarie arbetstid även ersättning för ackordarbete, overtidsersättning samt merarbete.

Lönerna som redovisas i publikationen gäller den löneutbetalning som gjordes under oktober (november för de statliga lönerna) det år statistiken gäller. Löneuppgifterna redovisas enbart i form av genomsnittlig månadslön (eller medianen av månadslönen). Genomsnittlig timlön har inte räknats fram, då underlagsmaterialet ibland inte är tillräckligt detaljerat.

Av sekretesskäl redovisas inte genomsnittliga löner för yrkesgrupper med färre än sex heltidsanställda men deras värden ingår i de aggregerade siffrorna.

Tabellerna för landskapsanställda beskriver genomsnittliga månadslöner för heltidsanställda inom landskapsförvaltningen: exempelvis personalen vid den allmänna förvaltningen, Ålands statistik- och utredningsbyrå, Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet, Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet, Ålands hälso- och sjukvård, polisen, fastighetsverket samt personalen i de av landskapet administrerade skolorna. Tabellerna för kommunalt anställda beskriver genomsnittliga månadslöner för heltidsanställda vid de åländska kommunerna och kommunalförbunden. Tabellerna för statsanställda beskriver genomsnittliga månadslöner för heltidsanställda personer inom den statliga sektorn på Åland (inkluderar inte aktiebolag med statlig majoritet, exempelvis Alko Ab).

Statistikcentralen har från och med 2012 förnyat yrkesindelningen i lönestatistiken vilket innebär att uppgifterna i denna publikation har en annan yrkesindelning än uppgifter publicerade före 2012. Tabellerna i denna publikation är gjorda enligt yrkesindelningen ISCO-2010, medan uppgifter för åren 2002–2010 enligt den tidigare yrkesindelningen (ISCO-2001) finns publicerad i databaserna på www.asub.ax.

Den använda yrkesklassificeringen är Statistikcentralens klassificeringsstandard som baserar sig på den europeiska versionen av den Internationella arbetsorganisationens ILO:s yrkesklassificering (ISCO-88 (COM), reviderad av statistikcentralen 2001 och 2014 (ISCO-2001 och ISCO-2010)). Denna klassificering kombinerar yrkeskunskapsnivån med branschspecifisering. Den använda klassificeringsnivån är inte den mest detaljerade, utan klassificeringen är så noga detaljerad som materialet tillåter utan att riskera anonymiteten. ISCO-2010 klassificeringen beskrivs närmare i [bilaga 1](#).

Yrkesklassificeringen innehåller tio huvudgrupper som delvis har bildats utgående från yrkeskunskapsnivå. De två grupperna *chefer* samt *militärer*¹, är dock inte baserade på yrkeskunskapsnivå utan på yrkesställning. De följande två grupperna, *specialister* och *experter*, indelar likartade yrken efter olika yrkeskunskapsnivåer, medan de sex övriga grupperna indelar yrken som är direkt förknippade med produktion av varor eller tjänster och är på en och samma yrkeskunskapsnivå, men skiljer sig gällande arbetets karaktär. Dessa sex grupper är *kontors- och kundtjänstpersonal, service- och försäljningspersonal, jordbrukare, skogsarbetare m.fl., byggnads-, reparations- och tillverkningsarbetare, process- och transportarbetare* samt *övriga arbetstagare*. Huvudgrupperna indelas i undergrupper enligt yrkenas specialiseringsområden.

Från och med 2017 har de nationella utbildningsområdena förnyats i lönestatistiken vilket innebär att uppgifterna i denna publikation har en annan indelning än uppgifter publicerade före statistikår 2017. Tabellerna i denna publikation är gjorda enligt utbildningsklassificering 2016, medan uppgifter för de tidigare åren enligt utbildningsklassificering 2011 finns publicerad i databaserna på www.asub.ax. Klassificeringen beskrivs närmare i [bilaga 3](#).

År 2019 bytte Ålands landskapsregering lönesystem varvid insamlingen av lönestatistik för de landskapsanställda förändrades. År 2021 bytte även Ålands hälso- och sjukvård lönesystem. Detta kan medföra att statistiken inte är helt jämförbar med tidigare år.

¹ Sjöbevakare, gränsbevakare

Symboler

I tabeller med avrundade tal kan små avvikelser förekomma mellan summan av de avrundade talen och den redovisade slutsumman.

- = Exakt 0 enheter (st.)
- .. = Observationer för få för att uppge (färre än sex observationer)

Definitioner

Yrkesklassificering	Beskrivning av den anställdas befattning. Längst bak i rapporten finns en sammanställning över yrken som hör till de olika yrkesgrupperna (<i>bilaga 1</i>).
Veckoarbetstid	Genomsnittlig ordinarie veckoarbetstid.
Förtjänst för ordinarie arbetstid	Grundlön, ersättningar för ordinarie arbetstid och vissa tillägg (till exempel tillägg för obekväm arbetstid, dyrtortstillägg, allmänt lönetillägg, ålderstillägg, kompetenstillägg, personliga tillägg). Redovisas sammanlagt för båda könen, samt uppdelat för män och kvinnor separat. Gäller endast heltidsanställda, det vill säga personer som arbetar 33,5 timmar per vecka eller mer (eller mer än 90 procentigt arbetsförhållande). Personer som varit helt eller partiellt tjänstlediga (deltid) eller vårdlediga ingår inte i statistiken.
Totalförtjänst	Förtjänst för ordinarie arbetstid plus övertidsersättningar och arvoden. Redovisas på samma sätt som förtjänst för ordinarie arbetstid.

3. Löner för landskapsanställda på Åland 2023

Tabell 3 på sidan 17 visar en sammanställning över de landskapsanställdas medellöner för oktober 2023. Inga enskilda yrken redovisas i tabellerna, utan endast huvudyrkesgrupper och undergrupper (yrkesgrupper). Undergrupper med bara ett fåtal anställda redovisas inte skilt, men deras värden ingår i de aggregerade siffrorna. Uppgifterna om lönenivåer och arbetstid omfattar endast heltidsanställda. De genomsnittliga månadslönerna baserar sig på individdata från Ålands landskapsregering samt Ålands hälso- och sjukvård.

Medellönen för ordinarie arbetstid 4 019 euro i oktober 2023

Den genomsnittliga löneinkomsten för ordinarie arbetstid för landskapsanställda år 2023 var 4 019 euro per månad, medan den genomsnittliga totala löneinkomsten var 4 199. Skillnaden mellan totalförtjänsten och förtjänsten för ordinarie arbetstid var ca 4,5 procent. Mellan år 2022 och 2023 har förtjänsten för ordinarie arbetstid ökat med 2,7 procent (en ökning med 107 euro per månad). Den genomsnittliga totalförtjänsten ökade med i genomsnitt 2,6 procent mellan 2022 och 2023 (med 107 euro per månad).

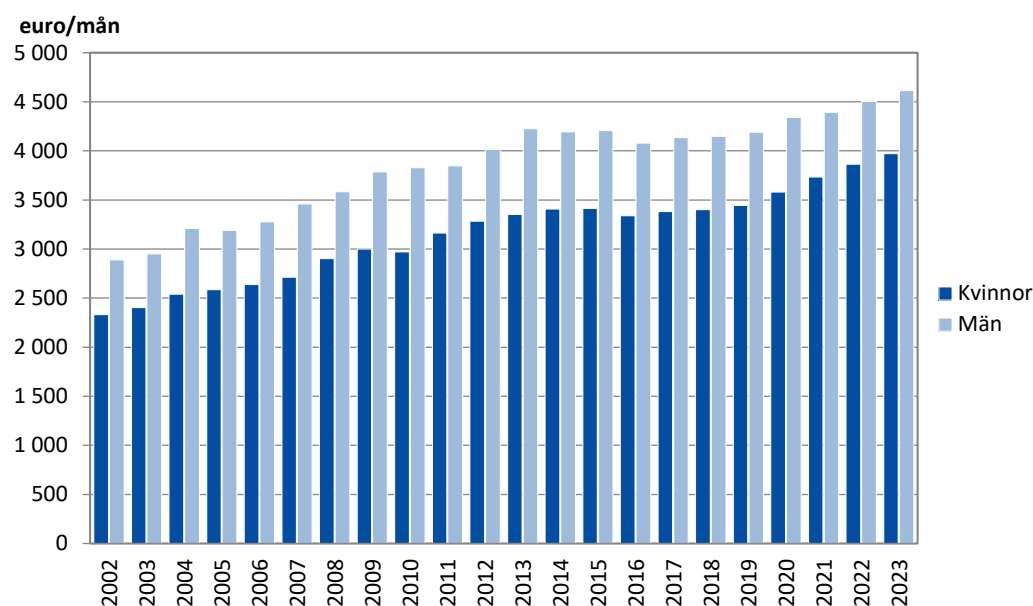
Då medellönen inte ger en heltäckande bild av löneläget eftersom den inte visar variationen i löntagarnas löner kan man ge en mer nyanserad bild av löneläget genom att visa lönespridningen med hjälp av olika spridningsmått. Ett av dessa är medianlönen som för de landskapsanställda var 3 875 euro för den totala förtjänsten i oktober 2023. År 2022 var medianlönen 3 758 euro. Mer uppgifter om spridningsmått finns på sidan 21.

Den genomsnittliga totala förtjänsten för landskapsanställda kvinnor år 2023 var 3 972 euro per månad medan männens motsvarande lön var 4 613 euro, vilket innebär att kvinnornas totala månadslön uppgick till 86 procent av männens (sett till månadslön för ordinarie arbetstid motsvarade kvinnornas lön 88 procent av männens). År 1995 uppgick de landskapsanställda kvinnornas genomsnittliga totala förtjänst till ca 78 procent av männens.

Jämfört med 1995 har totalförtjänsten för landskapsanställda ökat med 120 procent (omkring 2,9 procent per år). I och med att det handlar om en så pass lång tidsperiod behöver man även beakta inflationen för att kunna visa den reella löneökningen. Mellan september 1995 och oktober 2023 var inflationen ca 67,6 procent, vilket ger en ungefärlig reell löneökning på 31 procent (vilket i sin tur ger en förändringstakt på ungefär 1,0 procent i året). I fortsättningen kommer dock alla löneuppgifter att uppges i löpande priser.

Diagrammet på nästa sida illustrerar löneutvecklingen för landskapsanställda kvinnor och män sedan år 2002. Kvinnornas genomsnittliga månadslöner har ökat marginellt snabbare än männens. Skillnaden mellan könen är alltså lägre idag än år 2002 procentuellt sett (kvinnornas löner var år 2023 ca 86,1 procent av männens, jämfört med 80,7 procent år 2002). Sett till euro och cent har dock skillnaden mellan könen ökat (från 559 euro år 2002 till 641 euro år 2023).

Figur 2. Genomsnittlig totalförtjänst per månad, landskapsanställda år 2002–2023

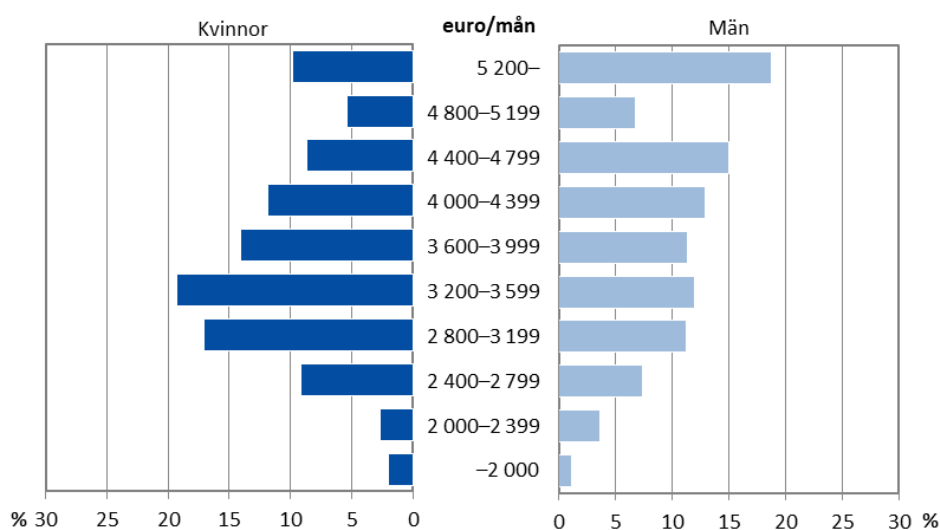

Källa: Åsub lönestatistik

Större andel kvinnor än män i de lägre löneintervallen

Diagrammet nedan visar hur de landskapsanställda heltidsarbetande kvinnorna respektive männen fördelade sig på olika lönenivåer. Den största andelen kvinnor, 19,3 procent, hade en månadslön mellan 3 200–3 599 euro per månad. Den största andelen män, 18,7 procent finns i gruppen med en månadslön på 5 200 euro eller mer per månad. I löneintervallen under 3 200 euro fanns 30,8 procent av kvinnorna, men endast 23,3 procent av männen. I löneintervallen från 3 200 euro per månad och uppåt fanns således 69,2 procent av kvinnorna och hela 76,7 procent av männen.

Figur 3. Fördelning av landskapsanställda efter förtjänst för ordinarie arbetstid, oktober 2023

Källa: Åsub lönestatistik

Lägsta lönen inom gruppen övriga arbetstagare

Huvudyrkesgruppen *chefer* hade den högsta genomsnittliga totalförtjänsten per månad, nämligen 5 698 euro. I yrkesgruppen *specialister* var totalförtjänsten 5 210 euro. Inom denna yrkesgrupp fanns den högst betalda yrkesgruppen, *hälso- och sjukvårdsspecialister*. Huvudyrkesgruppen *experter* hade 3 843 euro i totalförtjänst och *kontors- och kundtjänstpersonal* hade 3 009 euro medan *service- och försäljningspersonal* hade en total förtjänst på 3 601 euro. Huvudyrkesgruppen *Jordbrukare, skogsarbetare m.fl.* hade en total förtjänst på 3 460 euro, *byggnads-, reparations- och tillverkningsarbetare* 3 036 euro per månad och *process- och transportarbetare* hade en total förtjänst på 3 471 euro. Den huvudyrkesgrupp som hade mindre än 3 000 euro i totalförtjänst och lägst lön var *övriga arbetstagare* med 2 681 euro per månad.

Jordbrukare, skogsarbetare m.fl. är den huvudyrkesgrupp där det utbetalades mest övertidsersättningar, skillnaden mellan förtjänsten för ordinarie arbetstid och den totala förtjänsten var 17,2 procent av förtjänsten för ordinarie arbetstid. Motsvarande siffra för *Specialister* var 7,3 procent. De lägsta övertidsinkomsterna och andra lönetillägg fanns inom gruppen *chefer* (0,6 procent).

Högst totalförtjänst för hälso- och sjukvårdsspecialister

Den enskilda yrkesgruppen med högsta total förtjänsten var *hälso- och sjukvårdsspecialister*² vars månadslön för ordinarie arbetstid var 6 033 euro och totala månadslön 7 395 euro. *Administrativa och kommersiella chefer* (med 6 204 euro i förtjänst för ordinarie arbetstid och 6 283 i totalförtjänst), *chefer, högre tjänstemän och organisationschefer* (6 056 euro i förtjänst för ordinarie arbetstid och 6 056 euro i totalförtjänst) och *chefer inom tillverkning, utbildning, vård m.m.* (5 278 euro i förtjänst för ordinarie arbetstid och 5 319 euro i totalförtjänst) hade en månadslön på mer än 5 000 euro. De lägsta genomsnittliga lönerna hade *köks- och restaurangbiträden* med en månadslön för ordinarie arbetstid på 2 490 euro och en total månadslön på 2 579 euro och *städare, hembiträden och andra rengöringsarbetare* med en lön för ordinarie arbetstid på 2 604 euro och en total månadslön på 2 645 euro.

Den enskilda yrkesgruppen (undergruppen) där det betalades ut mest övertidsersättningar och andra tillägg var *hälso- och sjukvårdsspecialister* (23 procent).

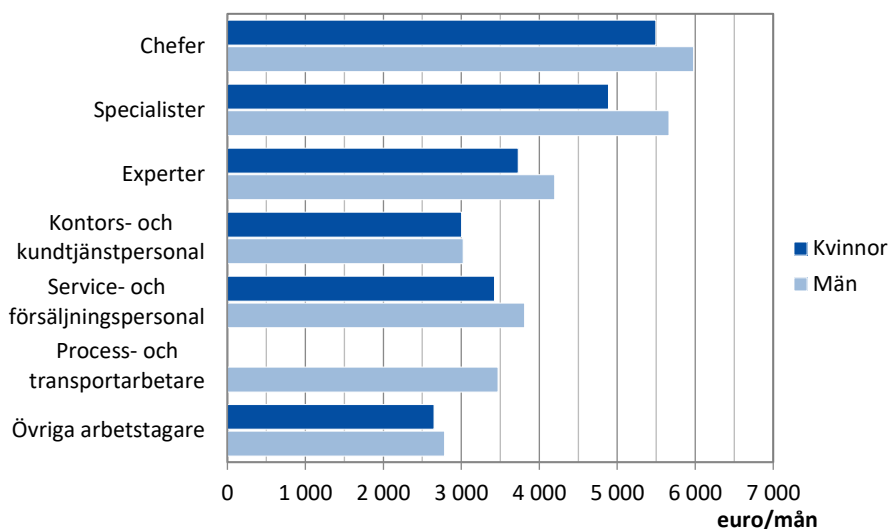
Minst löneskillnad bland kontors- och kundtjänstpersonal

Diagrammet på följande sida visar de genomsnittliga totala månadslönerna för olika huvudyrkesgrupper år 2023 både för kvinnor och för män. Grupperna *jordbrukare, skogsarbetare m.fl.* och *byggnads-, reparations- och tillverkningsarbetare* visas inte på grund av för litet antal av män eller kvinnor. Minst löneskillnad (i euro och cent) finns hos *kontors- och kundtjänstpersonal* där kvinnornas genomsnittliga totalförtjänst var 3 004 euro medan männens var 3 022 euro. Störst löneskillnad (i euro och cent) finns

² Gruppen omfattar exempelvis yrket läkare

bland *specialister* där kvinnornas totalförtjänst var 4 888 euro och männens 5 664 euro.

Figur 4. Genomsnittlig totalförtjänst per månad, landskapsanställda 2023

Källa: Åsub lönestatistik

Störst löneskillnad mellan könen inom gruppen specialister

I alla redovisade huvudyrkesgrupper var männens genomsnittliga totalförtjänst högre än kvinnornas. Störst var löneskillnaderna (procentuellt) mellan könen i huvudyrkesgruppen *specialister*, där kvinnornas genomsnittliga totalförtjänst uppgick till endast 86,3 procent av männens. Den minsta procentuella löneskillnaden fanns i huvudyrkesgruppen *kontors- och kundtjänstpersonal*. [Tabell 1](#) nedan visar den procentuella löneskillnaderna mellan landskapsanställda kvinnor och män i de olika yrkesgrupperna.

Tabell 1. Landskapsanställda kvinnors medelmånadslön i relation till mäns 2023

Yrkesgrupp (ISCO-2010)	Lönerelation kvinnor/män	Lönerelation kvinnor/män
	Månadsinkomst för ordinarie arbetstid	Total månadsinkomst
Totalt	88,2%	86,1%
Chefer	91,9%	91,9%
Specialister	88,7%	86,3%
Experter	91,2%	88,8%
Kontors- och kundtjänstpersonal	99,2%	99,4%
Service- och försäljningspersonal	90,9%	89,8%
Jordbrukare, skogsarbetare m.fl.
Byggnads-, reparations- och tillverkningsarbetare
Process- och transportarbetare	-	-
Övriga arbetstagare	97,5%	95,1%

Källa: Åsub lönestatistik

Kvinnors medellön högre än mäns inom ett fåtal yrken

Bland de redovisade heltidsanställda hade kvinnorna endast i några fall högre månadslöner än männen bland de grupper som får redovisas. Kvinnorna hade inte högre lön än männen för någon av huvudyrkesgrupperna. Inom yrkesgrupperna *Specialister inom naturvetenskap och teknik, Kontorspersonal, Annan kontors- och kundtjänstpersonal, Servicepersonal* samt *Köks- och restaurangbiträden* hade kvinnorna både högre total förtjänst än männen och högre förtjänst för ordinarie arbetstid än männen.

De största huvudyrkesgrupperna är *experter* med 473 heltidsanställda samt *specialister* med 465 heltidsanställda som tillsammans står för 64,1 procent av de heltidsanställda vid Ålands landskapsregering. Den minsta gruppen var *jordbrukare, skogsarbetare m.fl.* med åtta heltidsanställda.

Högst totalförtjänst för personer i åldern 65- år

Tabell 2 nedan visar medelmånadslönen för landskapsanställda efter åldersgrupp (5-årsgrupper) år 2023. Högsta totala månadslöner av de redovisade åldersgrupperna hade personer i åldersgruppen 65 år eller äldre (med 6 464 euro), lägsta totala månadslöner som får redovisas hade åldersgruppen 25–29 år (med 3 665 euro). Största ökningen i medelmånadslön sker i åldersgrupperna 65 år eller äldre (från 60–64 år). I alla åldersgrupper som får redovisas har männen högre total månadslön än kvinnorna. Detta gäller även för lön för den ordinarie arbetstiden.

Tabell 2. Medelmånadslön för landskapsanställda enligt åldersgrupp 2023

Ålders- grupp	Antal anställda	Andel kvinnor %	Andel män %	Vecko- arbetstid tim	Förtjänst för ordinarie arbetstid			Total förtjänst			Medel- ålder	
					Totalt euro	Kvinnor euro	Män euro	Totalt euro	Kvinnor euro	Män euro		
Totalt	1 463		64,5	35,5	37,1	4 019	3 838	4 349	4 199	3 972	4 613	48
-19	1		100,0	-	38,3	-	-	18
20–24	24		70,8	29,2	37,9	2 815	2 903	23
25–29	80		71,3	28,8	37,6	3 492	3 412	3 692	3 665	3 561	3 925	27
30–34	120		57,5	42,5	37,6	3 628	3 576	3 697	3 852	3 791	3 934	32
35–39	138		63,8	36,2	37,6	3 881	3 782	4 054	4 060	4 025	4 122	37
40–44	164		63,4	36,6	37,5	3 885	3 734	4 145	4 068	3 820	4 498	42
45–49	190		67,4	32,6	37,5	4 039	3 891	4 344	4 156	3 985	4 511	47
50–54	230		59,1	40,9	37,5	4 254	4 093	4 486	4 416	4 183	4 753	52
55–59	284		68,0	32,0	37,5	4 197	4 006	4 601	4 293	4 102	4 699	57
60–64	206		66,5	33,5	37,4	4 135	3 843	4 714	4 347	3 996	5 045	62
65–	26		53,8	46,2	37,4	5 101	3 923	6 475	6 464	4 519	8 733	67

Källa: Åsub lönestatistik

Tabell 3. Medelmånadslönen för landskapsanställda, oktober 2023, heltidsanställda

Yrkesklassificering	Antal anställda	Andel kvinnor %	Andel män %	Vecko- arbets- tid tim	Förtjänst för ordinarie arbetstid, euro			Total förtjänst, euro			Medel- ålder
					Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	
Samtliga heltidsanställda	1 463	64,5	35,5	37,5	4 019	3 838	4 349	4 199	3 972	4 613	48
1 Chefer	95	57,9	42,1	36,4	5 663	5 460	5 942	5 698	5 495	5 978	53
Chefer, högre tjänstemän och organisationschefer	28	60,7	39,3	36,3	6 056	6 056	52
Administrativa och kommersiella chefer	16	68,8	31,3	36,4	6 204	6 283	55
Chefer inom tillverkning, utbildning, vård m.m.	51	52,9	47,1	36,5	5 278	5 017	5 570	5 319	5 072	5 597	52
2 Specialister	465	58,5	41,5	37,5	4 855	4 611	5 199	5 210	4 888	5 664	49
Specialister inom naturvetenskap och teknik	28	35,7	64,3	36,3	4 333	4 412	4 290	4 333	4 412	4 290	48
Hälso- och sjukvårdsspecialister	118	69,5	30,5	38,0	6 033	5 287	7 734	7 395	6 169	10 187	46
Lärare och andra specialister inom undervisningsbranschen	181	50,3	49,7	38,0	4 544	4 417	4 672	4 545	4 421	4 672	50
Specialister inom företagsekonomi och administration	40	72,5	27,5	36,4	4 203	4 077	4 537	4 228	4 097	4 572	50
Specialister inom informations- och kommunikationsteknologi	15	40,0	60,0	36,5	4 902	4 104	5 434	4 948	4 219	5 434	50
Specialister inom juridik samt inom social- och kultursektorn	83	65,1	34,9	36,7	4 342	4 292	4 435	4 369	4 316	4 469	48
3 Experter	473	75,7	24,3	37,5	3 711	3 627	3 975	3 843	3 729	4 198	47
Experter inom naturvetenskap och teknik	46	19,6	80,4	37,2	3 664	3 861	49
Hälso- och sjukvårdsexperter	280	89,6	10,4	38,0	3 744	3 728	3 880	3 883	3 866	4 035	45
Experter inom företagsekonomi och administration	130	72,3	27,7	36,5	3 662	3 351	4 472	3 737	3 358	4 728	50
Experter inom informations- och kommunikationsteknologi	17	23,5	76,5	36,3	3 687	3 938	39
4 Kontors- och kundtjänstpersonal	101	72,3	27,7	36,7	2 976	2 969	2 995	3 009	3 004	3 022	47
Kontorspersonal	34	76,5	23,5	36,5	3 019	3 044	2 935	3 040	3 062	2 968	50
Kundtjänstpersonal	24	70,8	29,2	37,4	2 946	2 951	46
Kontorspersonal inom ekonomi- och lagerförvaltning	26	80,8	19,2	36,5	3 060	3 123	46
Annan kontors- och kundtjänstpersonal	17	52,9	47,1	36,5	2 807	2 825	2 787	2 855	2 865	2 845	47
5 Service- och försäljningspersonal	161	54,7	45,3	38,2	3 520	3 367	3 705	3 601	3 425	3 813	48
Servicepersonal	41	36,6	63,4	38,7	3 021	3 301	2 860	3 137	3 361	3 008	51
Vård- och omsorgspersonal	67	86,6	13,4	37,9	3 251	3 230	3 387	3 303	3 285	3 421	51
Säkerhets- och bevakningspersonal	53	28,3	71,7	38,1	4 247	3 966	4 358	4 337	4 031	4 458	42
6 Jordbrukare, skogsarbetare m.fl.	8	25,0	75,0	37,6	2 952	3 460	46
Jordbrukare och djuruppfödare m.fl.	8	25,0	75,0	37,6	2 952	3 460	46
7 Byggnads-, reparations- och tillverkningsarbetare	17	5,9	94,1	38,4	2 922	3 036	47
Byggnads-, reparations- och tillverkningsarbetare	17	5,9	94,1	38,4	2 922	3 036	47
8 Process- och transportarbetare	20	-	100,0	38,3	3 309	-	3 309	3 471	-	3 471	54
Transportarbetare	20	-	100,0	38,3	3 309	-	3 309	3 471	-	3 471	54
9 Övriga arbetstagare	123	77,2	22,8	38,1	2 620	2 606	2 671	2 681	2 650	2 785	46
Städare, hembiträden och andra rengöringsarbetare	85	94,1	5,9	38,3	2 604	2 645	48
Medhjälpare inom industrin och byggverksamhet m.fl.	19	15,8	84,2	37,5	2 824	2 945	49
Köks- och restaurangbiträden	19	63,2	36,8	38,3	2 490	2 517	2 444	2 579	2 590	2 560	39

Källa: Åsub lönestatistik

Högre utbildning ger även högre lön

I [tabell 4](#) redovisas medellönen enligt utbildningsnivå. Från och med statistikåret 2017 har de nationella utbildningsnivåerna förnyats i lönestatistiken vilket innebär att uppgifterna i denna publikation har en annan indelning än uppgifter publicerade före statistikår 2017. Se [bilaga 3](#) för beskrivning av nivåerna. Löneuppgifterna som redovisas är veckoarbetstid, månadslön för ordinarie arbetstid och total månadslön samt ålder för heltidsanställd personal vid Ålands landskapsregering. Uppgifterna om utbildningsnivå är hämtade från Statistikcentralens examensregister, vars uppgifter om examina som avlagts utomlands tyvärr är bristfällig. Detta innebär att delar av examina avlagda utomlands (exempelvis i Sverige) saknas i registret. Dock är medellönen för personer med grundskoleexamen/okänd utbildning relativt låg, vilket kan vara en indikation på att de flesta personer i denna grupp har en utbildning lägre än högskolenivå.

Tabellen visar att utbildning lönar sig, ju högre utbildningsnivå desto högre medellön har personerna i underlagsmaterialet. Undantaget är personer med *specialyrkesutbildningsnivå* som har högre medellön än personer med *lägsta högre nivå* och personer med *lägre högskolenivå*. Personer med utbildning på *forskarnivå* tjänade mest med en totalförtjänst som i genomsnitt var 7 561 euro. Personer med utbildning på *andra stadiet* hade en genomsnittlig totalförtjänst på 3 501 euro medan personer med *specialyrkesutbildningsnivå* har en genomsnittlig totalförtjänst på 4 154 euro och personer med *lägsta högre nivå* har en genomsnittlig totalförtjänst på 3 962 euro. Medellönen för personer på *lägre högskolenivå* var 4 102 euro, medan den för personer med *högre högskolenivå* var 5 513 euro. Personer med *grundskoleexamen* eller okänd utbildning hade 3 984 euro i totalförtjänst.

Oberoende av utbildningsnivå har kvinnorna konsekvent lägre medellön än männen. Minst skillnad mellan könen är det i gruppen med utbildning på *grundskoleexamen* eller okänd utbildning, där kvinnornas totala månadslön motsvarade 92,2 procent av männens. Störst procentuell skillnad bland de redovisade grupperna var det i gruppen *högre högskolenivå* där kvinnornas totala månadslön endast motsvarade 84,0 procent av männens.

Tabell 4. Landskapsanställdas medelmånadslön enligt utbildningsnivå 2023

Utbildningsnivå	Kön	Antalet observationer	Vecko- arbetstid tim	Månadslön, Total ordinarie arbetstid	Total månadslön	Medel- ålder
Samtliga heltidsanställda	Totalt	1 463	37,5	4 019	4 199	48
	Kvinnor	944	37,5	3 838	3 972	48
	Män	519	37,5	4 349	4 613	48
Andra stadiet	Totalt	398	37,5	3 421	3 501	48
	Kvinnor	245	37,3	3 241	3 282	49
	Män	153	37,7	3 709	3 851	46
Specialyrkesutbildningsnivå	Totalt	20	37,8	4 053	4 154	52
	Kvinnor	14	37,8	52
	Män	6	37,9	53
Lägsta högre nivå	Totalt	179	37,4	3 907	3 962	55
	Kvinnor	130	37,4	3 717	3 769	55
	Män	49	37,3	4 410	4 473	53
Lägre högskolenivå	Totalt	305	37,7	3 969	4 102	44
	Kvinnor	226	37,7	3 818	3 968	44
	Män	79	37,7	4 400	4 488	45
Högre högskolenivå	Totalt	283	37,4	5 227	5 513	49
	Kvinnor	176	37,6	4 967	5 142	48
	Män	107	37,0	5 653	6 124	49
Forskarutbildningsnivå	Totalt	11	36,4	6 291	7 561	52
	Kvinnor	5	35,8	51
	Män	6	36,9	53
Grundskoleexamen/okänd utbildning	Totalt	267	37,6	3 668	3 984	47
	Kvinnor	148	37,5	3 540	3 839	46
	Män	119	37,6	3 828	4 164	49

Not 1: Uppgifterna om utbildningsnivå är hämtade från Statistikcentralens examensregister, vars uppgifter om examina som avlagts utomlands tyvärr är bristfälliga. Detta innebär att delar av examina avlagda utomlands (exempelvis i Sverige) saknas i registret.

Källa: Åsub lönestatistik

Landskapsanställdas medelmånadslön enligt kravgrupp

I [tabell 5](#) redovisas den genomsnittliga lönen för landskapsanställda efter kravgrupp (arbetsvärdering). Det finns fem huvudgrupper A–E, som delats in i undergrupper. Sammanlagt finns det 16 kravgrupper. Gemensamt för huvudgrupperna A–E är den utbildningsnivå som är behörighetskrav för tjänsten. Tjänster inom landskapets hela förvaltning har utgående från utbildningsnivå och bedömning av arbetets svårighetsgrad placerats in i någon av dessa kravgrupper.

Den högsta redovisade totalförtjänsten finns hos arbetare i gruppen E1 med 12 048 euro per månad. Den lägsta totalförtjänsten finns hos arbetare i gruppen A2 (2 627 euro). Inom huvudgrupperna ökar förtjänsten med arbetets svårighetsgrad för alla grupper utom för C där C3 har högre förtjänst än C2.

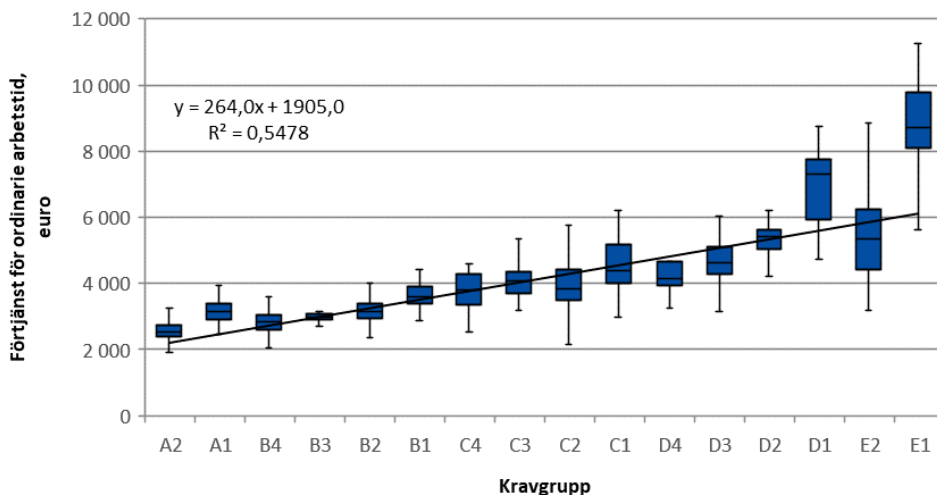
I [figur 5](#) visas korrelationen mellan kravgrupper och den genomsnittliga förtjänsten för ordinarie arbetstid år 2023. Förklaringsgraden (R^2) är 0,55, vilket innebär att ca 55 procent av variationen i genomsnittlig förtjänst för ordinarie arbetstid kan förklaras med arbetets svårighetsgrad, alltså vilken kravgrupp man tillhör.

Jämför man lönerelationen mellan kvinnor och män i de olika kravgrupperna är relationen jämnare än för samtliga heltidsanställda. Kvinnornas genomsnittliga totalförtjänst av männens var över 90 procent i samtliga kravgrupper förutom C1. Kvinnorna har högre total förtjänst än männen i kravgrupperna A2, B4, D1, D2 och D4.

Tabell 5. Medelmånadslön för landskapsanställda enligt kravgrupp 2023

Kravgrupp	Antal anställda	Andel kvinnor %	Andel män %	Vecko-arbets-tid tim	Förtjänst för ordinarie arbetstid, euro			Total förtjänst, euro			Medel-ålder
					Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	
Samtliga heltidsanställda	1 463	64,5	35,5	37,5	4 019	3 838	4 349	4 199	3 972	4 613	48
Okänd/Inte klassificerad	124	52,4	47,6	36,8	4 063	3 963	4 172	4 123	4 002	4 256	47
A2	109	84,4	15,6	38,1	2 586	2 592	2 550	2 627	2 635	2 588	47
A1	36	2,8	97,2	38,2	3 140	3 381	51
B4	71	67,6	32,4	37,1	2 843	2 927	2 668	2 868	2 941	2 716	49
B3	86	73,3	26,7	36,8	3 002	2 974	3 078	3 049	3 013	3 150	51
B2	130	70,8	29,2	37,5	3 157	3 199	3 054	3 255	3 249	3 270	50
B1	20	55,0	45,0	37,6	3 705	3 782	51
C4	40	62,5	37,5	36,4	3 783	3 682	3 951	3 797	3 704	3 951	48
C3	46	41,3	58,7	36,4	4 098	3 909	4 231	4 123	3 909	4 274	50
C2	418	72,0	28,0	38,0	3 946	3 820	4 272	4 053	3 942	4 339	46
C1	69	63,8	36,2	37,7	4 536	4 248	5 044	4 672	4 348	5 242	50
D4	39	69,2	30,8	36,4	4 223	4 242	4 182	4 238	4 263	4 184	48
D3	126	56,3	43,7	37,7	4 734	4 586	4 926	4 795	4 587	5 065	49
D2	46	71,7	28,3	36,6	5 348	5 431	5 136	5 390	5 482	5 157	51
D1	25	36,0	64,0	36,4	7 171	7 278	7 110	7 202	7 278	7 159	55
E2	42	69,0	31,0	38,0	5 586	5 576	5 608	6 434	6 342	6 639	35
E1	36	38,9	61,1	38,2	8 715	7 986	9 179	12 048	11 283	12 535	55

Källa: Åsub lönestatistik

Figur 5. Korrelationen mellan kravgrupp och förtjänst för ordinarie arbetstid 2023

Källa: Åsub lönestatistik

Lönespridningen hos heltidsanställda vid Ålands landskapsregering

Tabell 6 och tabell 7 redogör för några spridningsmått över den genomsnittliga totalförtjänsten hos heltidsanställda vid Ålands landskapsregering. Medellönen ger inte en heltäckande bild av löneläget eftersom den inte visar variationen i löntagarnas löner. Ett sätt att ge en mer nyanserad bild av löneläget är att visa lönespridningen med hjälp av olika spridningsmått. Här används kvartiler som mått på lönespridningen. Kvartilerna räknas ut genom att de anställdas löner rangordnas i stigande ordning, 25 procent av observationerna finns under den undre kvartilen och 25 procent över den övre kvartilen. 50 procent av observationerna ligger således mellan den undre och den övre kvartilen.

Medianen kännetecknas av att 50 procent av observationerna finns under medianvärdet och 50 procent ligger över medianvärdet. Variationskoefficienten i tabellerna nedan är definierad som standardavvikelsen delad med medeltalet multiplicerat med 100.

I *tabell 6* framgår den könsvisa fördelningen. Medianen är lägre än medeltalet vilket tyder på att lönespridningen är skev mot högre inkomster. Det vill säga att det finns fler personer med avsevärt högre inkomster än medianen än det finns personer med avsevärt lägre inkomster. Variationskoefficienten är högre hos männen än hos kvinnorna, vilket indikerar att lönerna varierar mera hos männen än hos kvinnorna. Hos männen är medianen 4 228 euro och medeltalet 4 613 euro, hos kvinnorna är medianen 3 673 euro och medeltalet 3 972 euro. Medianlönen för den totala förtjänsten för båda könen är 3 875 euro.

Tabell 6. Landskapsanställdas spridningsmått efter kön år 2023

	Total förtjänst, euro per månad					Variations- koefficient, %
	Antal	Medeltal	Kvartil 1	Median	Kvartil 3	
Båda könen	1 463	4 199	3 178	3 875	4 632	44,6
Kvinnor	944	3 972	3 074	3 673	4 450	39,5
Män	519	4 613	3 431	4 228	4 920	49,2

Källa: Åsub lönestatistik

Tabell 7 visar samma spridningsmått men fördelat på huvudyrkesgrupp i stället för kön. Även här är medianen lägre än medeltalet med undantag för yrkesgrupperna *kontors- och kundtjänstpersonal, byggnads-, reparations- och tillverkningsarbetare och process- och transportarbetare*. Störst skillnad var det hos huvudyrkesgruppen *specialister* där medianen var 4 505 euro per månad och medeltalet 5 210 euro per månad. Variationskoefficienten var för *specialister* 49 procent. Minst variationskoefficient fanns hos personer i yrkesgruppen *process- och transportarbetare* med 13 procent.

Tabell 7. Landskapsanställdas spridningsmått efter yrkesgrupp år 2023

	Total förtjänst, euro per månad					Variations- koefficient, %
	Antal	Medeltal	Kvartil 1	Median	Kvartil 3	
Totalt	1 463	4 199	3 178	3 875	4 632	44,6
1 Chefer	95	5 698	4 606	5 612	6 222	28,6
2 Specialister	465	5 210	4 095	4 505	5 245	49,4
3 Experter	473	3 843	3 322	3 640	4 293	22,3
4 Kontors- och kundtjänstpersonal	101	3 009	2 682	3 026	3 492	22,8
5 Service- och försäljningspersonal	161	3 601	2 962	3 493	4 026	21,9
6 Jordbrukare, skogsarbetare m.fl.	8	3 460
7 Byggnads-, reparations- och tillverkningsarbetare	17	3 036	2 852	3 039	3 268	15,1
8 Process- och transportarbetare	20	3 471	3 116	3 523	3 815	12,9
9 Övriga arbetstagare	123	2 681	2 429	2 590	2 905	17,4

Källa: Åsub lönestatistik

4. Löner för kommunalt anställda på Åland 2023

Tabell 9 på sidan 25 visar en sammanställning över de kommunalt anställdas medellöner för oktober 2023. Enskilda yrkesgrupper framgår inte i tabellerna, utan endast huvudgrupper och undergrupper. Löner för undergrupper med bara ett fåtal anställda har inte redovisats skilt, men deras värden ingår i de aggregerade siffrorna. Uppgifterna om lönenivåer och arbetstid omfattar endast heltidsanställda månadsavlönade i huvudtjänst.

Medellönen för ordinarie arbetstid 3 397 euro i oktober 2023

Den genomsnittliga löneinkomsten för ordinarie arbetstid för kommunalt anställda år 2023 var 3 397 euro per månad, medan den genomsnittliga totala förtjänsten var 3 533 euro. Den genomsnittliga totala förtjänsten, som inkluderar övertids- och andra tillägg, var 4,0 procent högre än förtjänsten för ordinarie arbetstid. Totalt sett var de kommunalt anställda kvinnornas medellön lägre än männens, förtjänsten för ordinarie arbetstid utgjorde 92,8 procent av männens och den totala förtjänsten 91,1 procent. Jämfört med oktober 2022 ökade den genomsnittliga totalförtjänsten med 6,3 procent. Den genomsnittliga totalförtjänsten ökade både för kvinnorna (6,2 procent) och för männen (6,7 procent), vilket innebär att löneskillnaderna har ökat det senaste året.

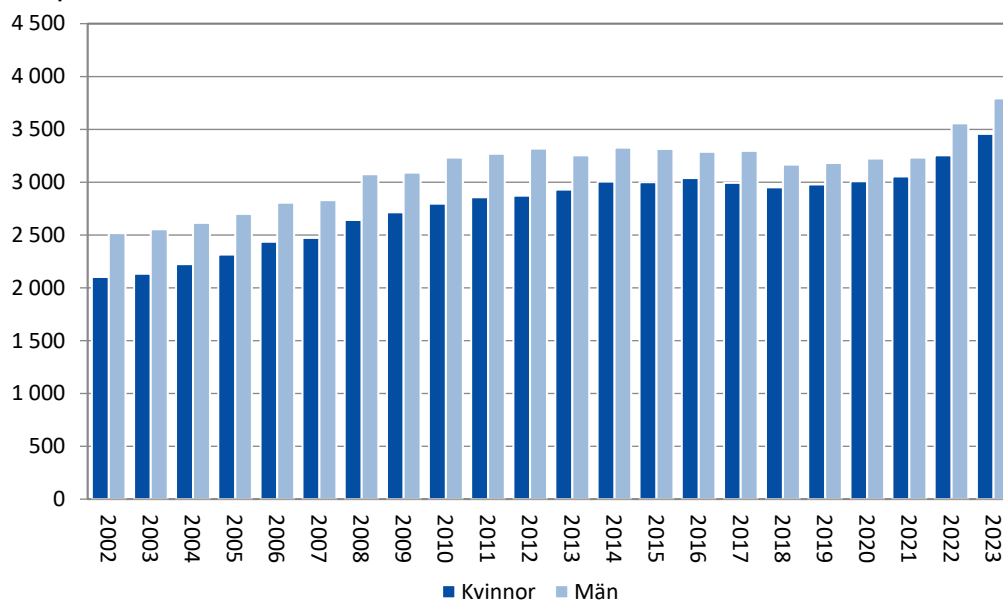
Då medellönen inte ger en heltäckande bild av löneläget redovisas även medianlönen som för de kommunalt anställda var 3 356 euro för den totala förtjänsten i oktober 2023. År 2022 var medianlönen 3 104 euro. Mer uppgifter om spridningsmått finns på sidan 27.

Sedan år 1995 har den genomsnittliga lönen för kommunalt anställda ökat med ca 115,6 procent (ca 2,8 procent per år). Om man beaktar inflationen under denna tidsperiod blir ökningen 28,4 procent (ca 0,9 procent per år).

I oktober 2023 var kvinnornas genomsnittliga förtjänst för ordinarie arbetstid 3 337 euro per månad och deras genomsnittliga totala förtjänst 3 457 euro. Skillnaden mellan förtjänst för ordinarie arbetstid och total förtjänst var för kvinnorna 3,6 procent av lönen för ordinarie arbetstid. För männen var den genomsnittliga förtjänsten för ordinarie arbetstid 3 598 euro i oktober 2023, deras genomsnittliga totala förtjänst var 3 793 euro. Skillnaden mellan förtjänst för ordinarie arbetstid och total förtjänst var för männen 5,4 procent.

Utbetalningen av övertidsersättning och andra lönetillägg inom den kommunala sektorn har minskat något jämfört med 2022 då skillnaden mellan förtjänsten för ordinarie arbetstid och totalförtjänsten var 4,2 procent av förtjänsten för ordinarie arbetstid. Skillnaden mellan förtjänsten för ordinarie arbetstid och totalförtjänsten varierade år 2023 för de olika huvudykesgrupperna mellan 0,6 procent och 8,8 procent av förtjänsten för ordinarie arbetstid. Mest övertidsersättning och andra lönetillägg utbetalades inom yrkesgruppen *service- och försäljningspersonal* och minst tillägg utbetalades inom yrkesgruppen *specialister*.

Figur 6. Genomsnittlig totalförtjänst per månad, kommunalt anställda år 2002–2023
euro/mån

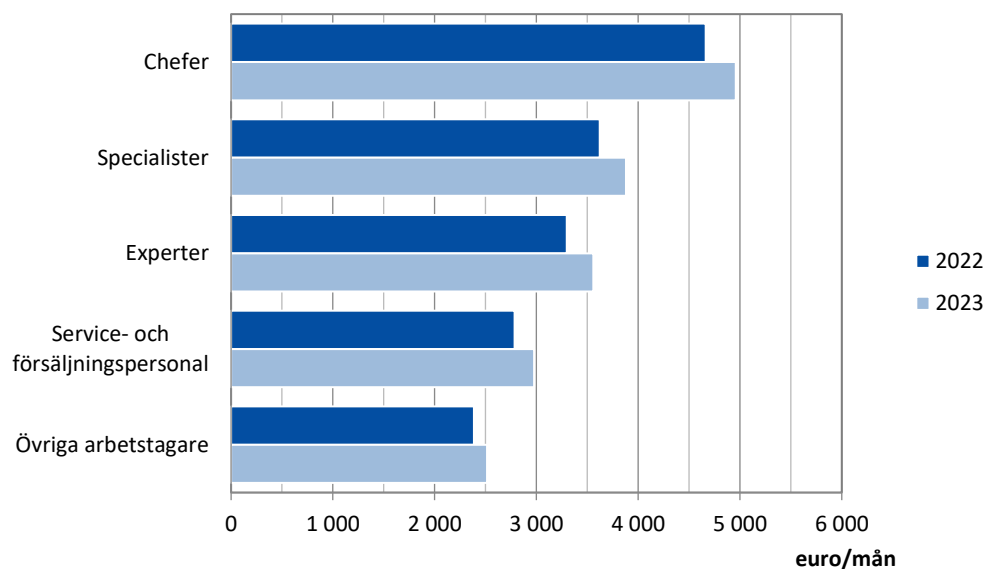

Källa: Åsub lönestatistik, Statistikcentralen

Störst löneökning i yrkesgruppen experter

Figur 7 nedan visar de genomsnittliga månadslönerna för de olika huvudykesgrupperna från åren 2022 till 2023. De genomsnittliga förtjänsterna för ordinarie arbetstid ökade i alla redovisade yrkesgrupper. Största löneökningen var i huvudykesgruppen *experter* där förtjänsterna för ordinarie arbetstid ökade med 8,0 procent.

Figur 7. Genomsnittlig lön för ordinarie arbetstid per yrkesgrupp, kommunalt anställda 2022–2023

Källa: Åsub lönestatistik, Statistikcentralen

Kvinnors lön i relation till männens lön

Bland de heltidsanställda 2023 hade kvinnorna lägre månadslöner för ordinarie arbetstid än männen i tre yrkesgrupper, i huvudyrkesgrupperna *service- och försäljningspersonal* samt *övriga arbetstagare* hade dock kvinnorna högre lön för ordinarie arbetstid. I huvudyrkesgruppen *service- och försäljningspersonal* var även den totala månadsinkomsten högre än för männen. Störst skillnad mellan kvinnors och mäns löner fanns i huvudyrkesgruppen *chefer* där kvinnornas genomsnittliga förtjänst för ordinarie arbetstid år 2023 uppgick till 78,9 procent av männens (kvinnornas genomsnittliga totalförtjänst uppgick till 76,7 procent av männens). Den mest jämställda huvudyrkesgruppen lönemässigt var yrkesgruppen *övriga arbetstagare*, där kvinnornas löner för ordinarie arbetstid motsvarade 100,5 procent av männens (kvinnornas totalförtjänst var 99,4 procent av männens).

Tabell 8. Kommunalt anställda kvinnors medelmånadslön i relation till mäns 2023

Yrkesgrupp (ISCO-2010)	Lönerelation	Lönerelation
	kvinnor/män	kvinnor/män
	Månadsinkomst för	Total
	ordinarie arbetstid	månadsinkomst
Totalt	92,8%	91,1%
Chefer	78,9%	76,7%
Specialister	91,8%	91,5%
Experter	93,5%	90,8%
Kontors- och kundtjänstpersonal
Service- och försäljningspersonal	104,7%	102,1%
Byggnads-, reparations- och tillverkningsarbetare
Process- och transportarbetare	-	-
Övriga arbetstagare	100,5%	99,4%

Källa: Åsub lönestatistik, Statistikcentralen

Medellönen för chefer år 2023 var 4 958 euro per månad

I oktober 2023 var den genomsnittliga förtjänsten för ordinarie arbetstid i huvudyrkesgruppen *chefer* 4 958 euro per månad (totalförtjänsten var 5 047 euro per månad). I gruppen *övriga arbetstagare*, som hade den lägsta genomsnittsförtjänsten som kan redovisas, var lönen för ordinarie arbetstid i medeltal 2 516 euro och totallönen 2 534 euro per månad. *Specialisternas* förtjänst för ordinarie arbetstid var i oktober 2023 i medeltal 3 880 euro, medan *experternas* förtjänst för ordinarie arbetstid var 3 559 euro. *Kontors- och kundtjänstpersonal* hade en genomsnittlig förtjänst för ordinarie arbetstid på 3 042 euro och *Service- och försäljningspersonal* hade en genomsnittlig förtjänst på 2 978 euro.

De största yrkesgrupperna är *service- och försäljningspersonal* med 726 heltidsanställda samt yrkesgruppen *specialister* med 593 heltidsanställda. Den minsta gruppen var *process- och transportarbetare* med en heltidsanställda (mer information om yrkesgrupperna finns i [bilaga 1](#)). Den längsta veckoarbetstiden hade *process- och transportarbetare* med 38,3 timmar i veckan. Kortaste arbetstiden hade *specialister* med 28,8 timmar i veckan. Hos specialister är det främst undergruppen *lärare och andra specialister inom undervisningsbranschen* som drar ned genomsnittet då deras uppgivna veckoarbetstid är undervisningsskyldigheten, och inte deras verkliga arbetstid.

Tabell 9. Medelmånadslön för kommunalt anställda, oktober 2023, heltidsanställda

Yrkesklassificering	Antal anställda	Andel kvinnor %	Andel män %	Vecko- arbetstid tim	Förtjänst för ordinarie arbetstid, euro			Total förtjänst, euro			Medel- ålder
					Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	
Samtliga heltidsanställda	1 748	77,3	22,7	34,3	3 397	3 337	3 598	3 533	3 457	3 793	45
1 Chefer	86	61,6	38,4	35,4	4 958	4 499	5 703	5 047	4 524	5 899	48
Chefer, högre tjänstemän och organisationschefer	19	26,3	73,7	36,4	6 869	6 869	48
Administrativa och kommersiella chefer	1	100,0	-	34,5	-	-	52
Chefer inom tillverkning, utbildning, vård m.m.	63	69,8	30,2	34,9	4 421	4 264	4 797	4 544	4 293	5 144	47
Chefer inom hotell och restaurangbranschen, detaljhandel och andra servicenäringar	3	100,0	-	37,6	-	-	53
2 Specialister	593	79,6	20,4	28,8	3 880	3 811	4 150	3 901	3 830	4 184	46
Specialister inom naturvetenskap och teknik	28	28,6	71,4	35,4	4 547	4 116	4 715	4 673	4 116	4 890	47
Hälso- och sjukvårdsspecialister	4	100,0	-	36,6	-	-	40
Lärare och andra specialister inom undervisningsbranschen	464	82,8	17,2	26,7	3 758	3 716	3 968	3 764	3 723	3 970	46
Specialister inom företagsekonomi i administration	35	71,4	28,6	36,1	4 349	4 399	48
Specialister inom informations- och kommunikationsteknologi	5	20,0	80,0	33,7	50
Specialister inom juridik samt inom social- och kultursektorn	57	87,7	12,3	36,8	4 086	4 072	4 181	4 168	4 157	4 244	43
3 Experter	143	66,4	33,6	37,1	3 559	3 472	3 712	3 728	3 595	3 961	47
Experter inom naturvetenskap och teknik	33	18,2	81,8	37,3	3 804	3 189	3 895	4 125	3 189	4 264	51
Hälso- och sjukvårdsexperter	13	92,3	7,7	38,9	43
Experter inom företagsekonomi och administration	33	81,8	18,2	36,0	3 357	3 242	3 836	3 358	3 243	3 836	48
Juridiska assistenter samt experter inom social- och kultursektorn	59	79,7	20,3	37,4	3 543	3 626	3 258	3 577	3 650	3 326	44
Experter inom informations- och kommunikationsteknologi	5	60,0	40,0	35,9	51
4 Kontors- och kundtjänstpersonal	70	88,6	11,4	36,6	3 042	3 062	45
Kontorspersonal	45	95,6	4,4	36,6	..	2 909	2 930	..	43
Kundtjänstpersonal	3	100,0	-	36,9	-	-	54
Kontorspersonal inom ekonomi- och lagerförvaltning	7	100,0	-	36,0	3 433	3 433	-	3 433	3 433	-	48
Annan kontors- och kundtjänstpersonal	15	60,0	40,0	36,8	3 204	3 235	48
5 Service- och försäljningspersonal	726	76,6	23,4	37,1	2 978	3 009	2 874	3 238	3 254	3 188	43
Servicepersonal	128	41,4	58,6	37,8	2 897	2 902	2 893	2 984	2 960	3 001	48
Vård- och omsorgspersonal	563	87,9	12,1	36,7	3 009	3 028	2 860	3 266	3 283	3 133	42
Säkerhets- och bevakningspersonal	35	22,9	77,1	40,4	2 780	2 538	2 857	3 698	3 289	3 829	40
7 Byggnads-, reparations- och tillverkningsarbetare	2	50,0	50,0	37,0	43
Verkstads- och gjuteriarbetare samt montörer och reparatörer	1	-	100,0	37,0	..	-	-	..	57
Personal inom el- och elektronikbranschen	1	100,0	-	37,0	-	-	28
8 Process- och transportarbetare	1	-	100,0	38,3	..	-	-	..	60
Transportarbetare	1	-	100,0	38,3	..	-	-	..	60
9 Övriga arbetstagare	127	88,2	11,8	37,5	2 516	2 517	2 505	2 534	2 532	2 548	47
Städare, hembiträden och andra rengöringsarbetare	98	91,8	8,2	37,4	2 509	2 519	2 364	2 524	2 535	2 364	47
Medhjälpare inom industrin och byggverksamhet m.fl.	3	-	100,0	37,0	..	-	-	..	44
Köks- och restaurangbiträden	26	84,6	15,4	37,8	..	2 508	2 521	..	46

Not: Observera att veckoarbetstiden hos gruppen *Lärare och andra specialister inom undervisningsbranschen* är deras undervisningsskyldighet, inte den effektiva veckoarbetstiden. Denna problematik inverkar även på den genomsnittliga veckoarbetstiden hos gruppen *specialister* samt för *samtliga heltidsanställda*.

Källa: Åsub lönestatistik, Statistikcentralen

Många kommunalt anställda är 50 år eller äldre

Tabell 10 nedan visar medelmånadslönen för kommunalt anställda efter åldersgrupp (5-års grupper). Flest anställda finns i gruppen 55–59 år (256 st). Den högsta genomsnittliga förtjänsten för ordinarie arbetstid finns i åldersgruppen 50–54 år, 3 686 euro (total förtjänst 3 853 euro). Lägsta genomsnittliga förtjänsten för ordinarie arbetstid har gruppen –19 år med 2 544 euro (total förtjänst 2 593 euro). Männerna har högre total förtjänst än kvinnorna i alla åldersgrupper utom åldersgrupperna 25–29 år respektive 50–54 år. Nästan 41 procent av de kommunalt anställda är 50 år eller äldre.

Tabell 10. Medelmånadslön för kommunalt anställda enligt åldersgrupp 2023

Ålders- grupp	Antal anställda	Andel kvinnor %	Andel män %	Vecko- arbetstid, tim	Förtjänst för ordinarie arbetstid, euro			Total förtjänst, euro			Medel- ålder
					Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	
Totalt	1 748	77,3	22,7	34,3	3 397	3 337	3 598	3 533	3 457	3 793	45
–19	22	81,8	18,2	32,4	2 544	2 593	19
20–24	97	93,8	6,2	36,1	2 673	2 671	2 690	2 921	2 918	2 956	22
25–29	115	73,0	27,0	33,6	2 943	2 976	2 857	3 085	3 116	3 004	27
30–34	167	70,1	29,9	34,0	3 110	3 111	3 109	3 289	3 258	3 368	32
35–39	183	79,2	20,8	34,6	3 416	3 365	3 595	3 524	3 421	3 886	37
40–44	219	77,2	22,8	34,2	3 438	3 359	3 720	3 602	3 505	3 950	42
45–49	235	70,6	29,4	33,7	3 502	3 395	3 758	3 617	3 469	3 972	47
50–54	237	81,4	18,6	34,0	3 686	3 693	3 658	3 853	3 858	3 830	52
55–59	256	77,3	22,7	34,4	3 606	3 500	3 964	3 686	3 572	4 070	57
60–64	185	78,9	21,1	35,4	3 513	3 408	3 901	3 636	3 518	4 072	62
65–	32	75,0	25,0	31,3	3 150	3 227	66

Källa: Åsub lönestatistik, Statistikcentralen

Högre lön för personer med högre utbildningsnivå

Tabell 11 illustrerar hur en högre utbildningsnivå ger en högre medelmånadslön. Av de grupper som kan redovisas finns den högsta genomsnittliga förtjänsten för ordinarie arbetstid i gruppen för utbildning på *högre högskolenivå* med 4 407 euro (total förtjänst 4 445 euro). Lägst genomsnittlig förtjänst för ordinarie arbetstid som får redovisas finns i gruppen *andra stadiet* med 3 133 euro (total förtjänst 3 317 euro), följt av *specialyrkesutbildningsnivå* med en genomsnittlig förtjänst för ordinarie arbetstid på 3 301 euro (total förtjänst 3 474 euro). Här kan igen förtydligas att avsaknaden om uppgifter rörande examina avlagda utomlands inverkar på statistikens kvalitet. Männerna har högre genomsnittlig förtjänst än kvinnorna på alla nivåer utom i gruppen för utbildning på *lägsta högre nivå*.

Tabell 11. Medelmånadslön för kommunalt anställda enligt utbildningsnivå 2023

Utbildningsnivå	Antal anställda	Andel kvinnor %	Andel män %	Vecko- arbetstid, tim	Förtjänst för ordinarie arbetstid, euro			Total förtjänst, euro			Medel- ålder
					Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	
Samtliga heltidsanställda	1 748	77,3	22,7	34,3	3 397	3 337	3 598	3 533	3 457	3 793	45
Andra stadiet	834	78,5	21,5	35,8	3 133	3 123	3 166	3 317	3 294	3 398	44
Specialyrkesutbildningsnivå	25	84,0	16,0	37,4	3 301	3 474	49
Lägsta högre nivå	105	82,9	17,1	34,2	3 479	3 502	3 371	3 582	3 584	3 576	54
Lägre högskolenivå	314	82,8	17,2	33,3	3 704	3 600	4 197	3 782	3 678	4 280	44
Högre högskolenivå	236	69,9	30,1	28,0	4 407	4 215	4 839	4 445	4 236	4 917	46
Forskarutbildningsnivå	3	100,0	-	30,1	-	-	45
Utbildningsnivån okänd	231	69,3	30,7	36,0	..	2 820	2 913	..	41

Not 1: Uppgifterna om utbildningsnivå är hämtade från Statistikcentralens examensregister, vars uppgifter om examina som avlagts utomlands tyvärr är bristfällig. Detta innebär att en del av examina avlagda utomlands (exempelvis i Sverige) saknas i registret.

Källa: Åsub lönestatistik, Statistikcentralen

Från och med statistikår 2017 har klassificeringen för den nationella utbildningsnivån ändrats varvid uppgifterna inte är helt jämförbara med tidigare år. Se [Bilaga 3](#) för beskrivning av utbildningsnivå.

Lönespridningen hos kommunalt heltidsanställda

[Tabell 12](#) och [tabell 13](#) redogör för spridningsmåten över den genomsnittliga totalförtjänsten hos kommunalt heltidsanställda. I [tabell 12](#) framgår den könsvisa fördelningen. Även hos de kommunalt anställda är medianen lägre än medeltalet vilket tyder på att lönespridningen är skev mot högre inkomster, det vill säga att det finns fler personer med avsevärt högre inkomster än medianen än det finns personer med avsevärt lägre inkomster. Variationskoefficienten är högre hos män, vilket indikerar att lönerna varierar mera hos männen än hos kvinnorna.

Tabell 12. Kommunalt heltidsanställdas spridningsmått efter kön år 2023

	Total förtjänst, euro per månad					Variations- koefficient, %
	Antal	Medeltal	Kvartil 1	Median	Kvartil 3	
Båda könen	1 748	3 533	2 870	3 356	3 997	26,7
Kvinnor	1 351	3 457	2 859	3 328	3 898	24,2
Män	397	3 793	2 933	3 514	4 365	31,7

Källa: Åsub lönestatistik, Statistikcentralen

[Tabell 13](#) visar samma spridningsmått, men fördelat på huvudyrkesgrupp i stället för kön. Även här är medianen lägre än medeltalet för alla huvudyrkesgrupper. Störst skillnad var det hos huvudyrkesgruppen *chefer* där medianen var 4 535 euro per månad och medeltalet 5 047 euro per månad. Variationskoefficienten var för *chefer* 31,3 procent. Minst variationskoefficient som kan redovisas fanns hos personer i yrkesgruppen *övriga arbetstagare* med ca åtta procent.

Tabell 13. Kommunalt heltidsanställdas spridningsmått efter yrkesgrupp år 2023

	Total förtjänst, euro per månad					Variations- koefficient, %
	Antal	Medeltal	Kvartil 1	Median	Kvartil 3	
Totalt	1 748	3 533	2 870	3 356	3 997	26,7
1 Chefer	86	5 047	3 852	4 535	6 000	31,3
2 Specialister	593	3 901	3 380	3 803	4 275	19,6
3 Experter	143	3 728	3 095	3 493	4 306	22,6
4 Kontors- och kundtjänstpersonal	70	3 062	2 783	3 041	3 295	16,4
5 Service- och försäljningspersonal	726	3 238	2 771	3 045	3 564	21,6
7 Byggnads-, reparations- och tillver	2
8 Process- och transportarbetare	1	..	-	..	-	-
9 Övriga arbetstagare	127	2 534	2 369	2 512	2 678	8,2

Källa: Åsub lönestatistik, Statistikcentralen

5. Löner för statligt anställda på Åland år 2023

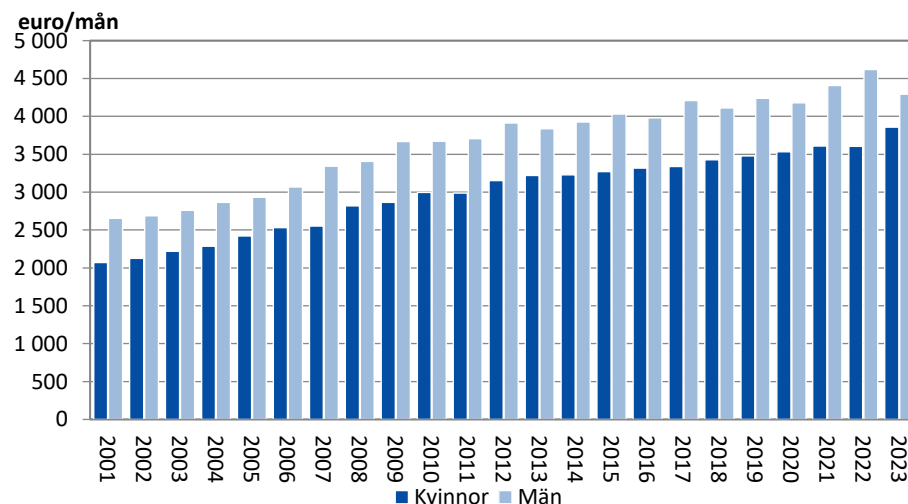
Tabell 14 på sidan 30 visar en sammanställning över de statligt anställdas medellöner för november månad 2023. Inga enskilda yrken redovisas i tabellerna, utan endast huvudgrupper och undergrupper. Undergrupper med bara ett fåtal anställda redovisas inte skilt, men deras värden ingår i de aggregerade siffrorna. Uppgifterna om lönenivåer och arbetstid omfattar endast heltidsanställda, månadsavlönade i huvudtjänst.

Medellönen 3 899 euro i november 2023

Den genomsnittliga löneinkomsten för ordinarie arbetstid för statsanställda år 2023 var 3 899 euro per månad, medan den genomsnittliga totala löneinkomsten var 4 072 euro per månad. Skillnaden mellan förtjänst för ordinarie arbetstid och total förtjänst var ca 4,4 procent av lönen för ordinarie arbetstid. Jämfört med år 2022 ökade lönen för ordinarie arbetstid med 2,5 procent medan de statsanställdas genomsnittliga totala förtjänst minskade med ca 0,3 procent. Minskningen kan dock förklaras med att det just under november månad betalats ut mindre ersättning för söndagsarbete och beredskap för männen. På årsnivå har dock dessa inkomstslag ökat. För den totala förtjänsten ökade kvinnornas lön med 7,1 procent från 2022 till 2023 medan männens minskade med 7,0 procent. Kvinnornas genomsnittliga månadslön för ordinarie arbetstid motsvarade år 2023 ca 97,2 procent av männens, medan kvinnornas totala månadslön motsvarade 89,9 procent av männens. Diagrammet nedan visar den genomsnittliga totalförtjänsten för kvinnor och män mellan åren 2001 och 2023.

Då medellönen inte ger en heltäckande bild av löneläget redovisas även medianlönen som för de statligt anställd var 3 725 euro i november 2023. År 2022 var medianlönen 3 826 euro. Mer uppgifter om spridningsmått finns på sidan 33.

Figur 8. Genomsnittlig totalförtjänst per månad, statligt anställda år 2002–2023

Källa: Åsub lönestatistik, Statistikcentralen

Sedan år 1994 har den genomsnittliga lönen för statligt anställda ökat med 111 procent (ca 2,6 procent per år). Om man beaktar inflationen under denna tidsperiod blir ökningen ca 26 procent (ca 0,8 procent per år).

Högst medellön för specialister

De högsta redovisade månadslönerna för ordinarie arbetstid fanns år 2023 inom huvudyrkesgruppen *specialister* med 5 195 euro (den totala månadslönen var 5 258 euro). Den yrkesgrupp som normalt har högst månadslön, *chefer*, är dold på grund av sekretesskäl. Grupperna *service- och försäljningspersonal*, *byggnads-, reparations- och tillverkningsarbetare* och *militärer*³ är även de dolda på grund av sekretesskäl. Inom huvudyrkesgruppen *experter* var månadslönen för ordinarie arbetstid 3 487 euro och den totala månadslönen 3 676 euro. Inom huvudyrkesgruppen *kontors- och kundtjänstpersonal* var månadslönen för ordinarie arbetstid 2 973 euro och den totala månadslönen även den 2 973 euro.

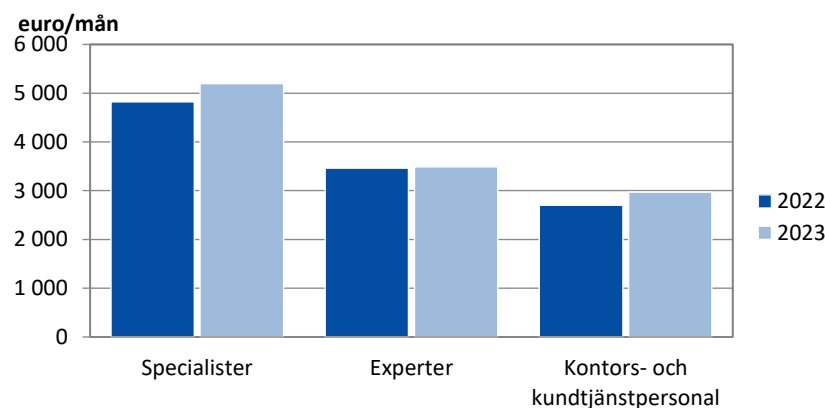
Övertidsersättning och övriga tillägg

Skillnaden mellan totalförtjänsten och förtjänsten för ordinarie arbetstid är i de flesta yrkesgrupper låg. I de redovisade huvudyrkesgrupperna betalades övertidsinkomster och andra lönetillägg endast ut i gruppen *experter*, där skillnaden mellan förtjänst för ordinarie arbetstid och total förtjänst var 5,4 procent, och i gruppen *specialister* där skillnaden var 1,2 procent. I huvudyrkesgruppen *kontors- och kundtjänstpersonal* var det inte var någon skillnad mellan förtjänst för ordinarie arbetstid och total förtjänst.

Löneökning för specialister, experter och kontors- och kundtjänstpersonal

Figuren nedan visar de genomsnittliga månadslönerna för de olika huvudyrkesgrupperna åren 2022 och 2023. Procentuellt har de genomsnittliga månadsförtjänsterna för ordinarie arbetstid ökat med 7,7 procent för *specialister*, 0,7 procent för *experter* och ökat med 9,9 procent för *kontors- och kundtjänstpersonal*.

Figur 9. Genomsnittlig förtjänst för ordinarie arbetstid per yrkesgrupp, statligt anställda 2022–2023

Källa: Åsub lönestatistik, Statistikcentralen

³ Sjöbevakare, gränsbevakare

Tabell 14. Medelmånadslön för statligt anställda, november 2023, heltidsanställda

Yrkesklassificering	Antal anställda	Andel kvinnor %	Andel män %	Vecko-arbetstid tim	Förtjänst för ordinarie arbetstid, euro			Total förtjänst, euro			Medel-ålder
					Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	
Samtliga heltidsanställda	147	51,0	49,0	36,9	3 899	3 845	3 955	4 072	3 859	4 294	46
1 Chefer	3	66,7	33,3	36,3	58
Chefer, högre tjänstemän och organisationschefer	2	50,0	50,0	36,3	56
Chefer inom tillverkning, utbildning, vård m.m.	1	100,0	-	36,3	-	-	62
2 Specialister	26	50,0	50,0	36,3	5 195	5 245	5 144	5 258	5 245	5 271	46
Specialister inom naturvetenskap och teknik	4	50,0	50,0	36,3	52
Specialister inom företagsekonomi och administration	11	36,4	63,6	36,3	4 937	5 087	47
Specialister inom juridik samt inom social- och kultursektorn	11	63,6	36,4	36,3	5 639	5 639	44
3 Experter	105	49,5	50,5	37,0	3 487	3 455	3 518	3 676	3 469	3 879	45
Experter inom naturvetenskap och teknik	13	61,5	38,5	36,3	4 186	4 186	51
Experter inom företagsekonomi och administration	81	45,7	54,3	37,3	3 331	3 178	3 461	3 577	3 197	3 895	43
Juridiska assistenter samt experter inom social- och kultursektorn	11	63,6	36,4	36,3	3 807	3 807	49
4 Kontors- och kundtjänstpersonal	8	87,5	12,5	36,3	2 973	2 973	50
Kontorspersonal	2	100,0	-	36,3	-	-	49
Kundtjänstpersonal	5	80,0	20,0	36,3	49
Kontorspersonal inom ekonomi- och lagerförvaltning	1	100,0	-	36,3	-	-	55
5 Service- och försäljningspersonal	1	100,0	-	38,3	-	-	57
Servicepersonal	1	100,0	-	38,3	-	-	57
7 Byggnads-, reparations- och tillverkningsarbetare	1	-	100,0	36,3	..	-	-	..	33
74 Personal inom el- och elektronikbranschen	1	-	100,0	36,3	..	-	-	..	33
0 Militärer	3	-	100,0	38,3	..	-	-	..	43
Officerare	3	-	100,0	38,3	..	-	-	..	43

Källa: Åsub lönestatistik, Statistikcentralen

Löneskillnad mellan könen

Bland samtliga statligt heltidsanställda var kvinnornas genomsnittliga förtjänst för ordinarie arbetstid 97,2 procent av männens och kvinnornas totala förtjänst 89,9 procent av männens. Av sekretesskäl är huvudyrkesgrupperna *chefer* och *kontors- och kundtjänstpersonal* dolda. Bland de heltidsanställda har männen högre lön än kvinnorna i gruppen *experter* där kvinnornas totala lön i genomsnitt är 89,4 procent av männens. Så även i gruppen *specialister* där kvinnornas totala lön i genomsnitt är 99,5 procent av männens.

Tabell 15. Statligt anställda kvinnors medelmånadslön i relation till männens 2023

Yrkesgrupp (ISCO-2010)	Lönerelation	Lönerelation
	kvinnor/män	kvinnor/män
	Månadsinkomst för ordinarie arbetstid	Total månadsinkomst
Totalt	97,2%	89,9%
Chefer
Specialister	102,0%	99,5%
Experter	98,2%	89,4%
Kontors- och kundtjänstpersonal
Service- och försäljningspersonal	-	-
Byggnads-, reparations- och tillverkningsarbetare	-	-
Militärer	-	-

Källa: Åsub lönestatistik, Statistikcentralen

Högsta förtjänst för ordinarie arbetstid för personer i åldersgruppen 60–64 år

Tabell 16 nedan visar medelmånadslönen för statligt anställda efter åldersgrupp (5-års grupper). Högst genomsnittlig förtjänst för ordinarie arbetstid finns i åldersgruppen 60–64 år med 4 484 euro (total förtjänst 4 484 euro). Störst antal heltidsanställda finns i gruppen 50–54 år med 28 personer. Ungefär 42 procent av de statligt anställda är 50 år eller äldre.

Tabell 16. Medelmånadslön för statligt anställda enligt åldersgrupp 2023

Ålders- grupp	Antal anställda	Andel kvinnor %	Andel män %	Vecko- arbetstid tim	Förtjänst för ordinarie arbetstid, euro			Total förtjänst, euro			Medel- ålder
					Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	
Totalt	147	51,0	49,0	36,9	3 899	3 845	3 955	4 072	3 859	4 294	46
20–24	2	50,0	50,0	37,3	24
25–29	15	46,7	53,3	36,9	2 763	2 662	2 852	2 928	2 735	3 097	28
30–34	14	42,9	57,1	36,5	3 282	3 765	2 920	3 424	3 765	3 168	32
35–39	19	47,4	52,6	37,0	3 942	4 222	3 691	4 188	4 222	4 157	38
40–44	17	41,2	58,8	37,0	4 218	4 366	4 114	4 598	4 366	4 760	42
45–49	18	66,7	33,3	37,1	3 852	3 813	3 932	4 080	3 813	4 612	47
50–54	28	35,7	64,3	37,1	4 205	4 483	4 050	4 371	4 504	4 297	52
55–59	12	66,7	33,3	36,8	3 549	3 581	57
60–64	18	72,2	27,8	36,4	4 484	4 484	62
65–	4	50,0	50,0	36,3	67

Källa: Åsub lönestatistik, Statistikcentralen

Högst medelmånadslön för personer med högre högskoleutbildning

Tabell 17 nedan visar medelmånadslönen för statligt anställda efter utbildningsnivå. Högst genomsnittlig förtjänst för ordinarie arbetstid finns i gruppen *högre högskoleutbildning* med 4 986 euro (totalförtjänst 4 999 euro). Den lägsta förtjänsten för ordinarie arbetstid finns i gruppen *andra stadiet* med 3 416 euro (totalförtjänst 3 728 euro). Förtjänsten för ordinarie arbetstid för *lägsta högre nivå* är 3 991 euro (totalförtjänst 4 107 euro) och för *lägre högskoleutbildning* är 3 418 euro (totalförtjänst 3 594 euro).

Tabell 17. Medelmånadslön för statligt anställda enligt utbildningsnivå 2023

Utbildningsnivå	Antal anställda	Andel kvinnor %	Andel män %	Vecko- arbetstid tim	Förtjänst för ordinarie arbetstid, euro			Total förtjänst, euro			Medel- ålder
					Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	
Samtliga heltidsanställda	147	51,0	49,0	36,9	3 899	3 845	3 955	4 072	3 859	4 294	46
Högre grundnivå	6	66,7	33,3	36,9	3 473	3 603	52
Andra stadiet	53	41,5	58,5	37,3	3 416	3 183	3 581	3 728	3 210	4 096	44
Lägsta högre nivå	19	47,4	52,6	36,9	3 991	4 107	54
Lägre högskoleutbildning	31	51,6	48,4	36,7	3 418	3 400	3 438	3 594	3 400	3 800	40
Högre högskoleutbildning	38	63,2	36,8	36,3	4 986	4 926	5 088	4 999	4 947	5 088	47

Not 1: Uppgifterna om utbildningsnivå är hämtade från Statistikcentralens examensregister, vars uppgifter om examina som avlagts utomlands tyvärr är mycket bristfällig. Detta innebär att en stor del av examina avlagda utomlands (exempelvis i Sverige) saknas i registret.

Källa: Åsub lönestatistik, Statistikcentralen

Högst lön för dem med specialistuppgifter

I *tabell 18* redovisas den genomsnittliga lönen för statsanställda efter arbetets svårighetsgrad (arbetsvärdering). Den högsta redovisade totalförtjänsten finns hos arbetare i gruppen med svårighetsgrad *specialistuppgifter* med 5 367 euro per månad. Den lägsta totalförtjänsten finns hos arbetare i gruppen med *yrkesspecialisering* (3 042 euro) och inte i gruppen med lägst svårighetsgrad *grundläggande yrkeskompetens* (med 3 710 euro).

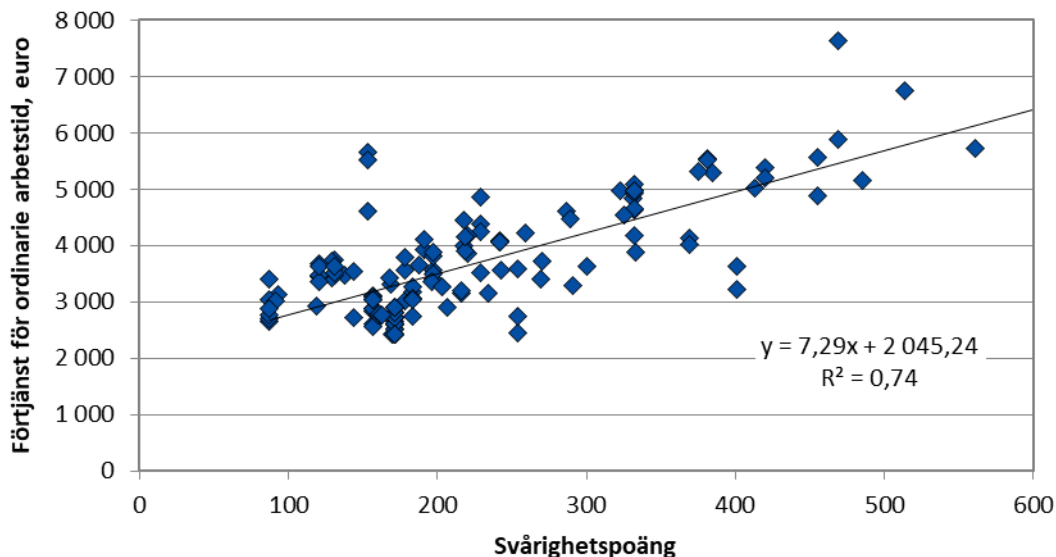
Tabell 18. Medelmånadslön för statligt anställda enligt arbetsvärderingsgrupp 2023

Svårighetsgrad	Antal anställda	Andel		Vecko- arbetstid tim	Förtjänst för ordinarie arbetstid, euro			Total förtjänst, euro			Medel- ålder	Svårighets- poäng
		% kvinnor	% män		Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män		
Samtliga heltidsanställda	147	51,0	49,0	36,9	3 899	3 845	3 955	4 072	3 859	4 294	46	248
Okänd/inte klassificerad	2	50,0	50,0	36,3	55	-
9 Grundläggande yrkeskompetens	35	37,1	62,9	37,4	3 349	3 232	3 418	3 710	3 299	3 952	42	129
8 Yrkesspecialisering	47	59,6	40,4	36,7	2 996	2 837	3 231	3 042	2 837	3 345	44	178
7 Djupare yrkesspecialisering	23	30,4	69,6	37,3	3 779	3 528	3 889	4 068	3 528	4 304	45	236
6 Mindre krävande specialistuppgifter	18	77,8	22,2	36,4	4 488	4 512	51	326
5 Specialistuppgifter	14	50,0	50,0	36,3	5 235	5 394	5 076	5 367	5 423	5 312	46	422
4 Krävande specialistuppgifter	2	50,0	50,0	37,3	56	..
3 Ledande specialistuppgifter/förmän	4	75,0	25	36,3	53	..

Källa: Åsub lönestatistik, Statistikcentralen

I *figur 10* visas korrelationen mellan svårighetspoängen, som ligger till grund för arbetsvärderingen, och den genomsnittliga förtjänsten för ordinarie arbetstid år 2023. Förklaringsgraden (R^2) är 0,74, vilket innebär att ca 74 procent av variationen i den genomsnittliga förtjänsten för ordinarie arbetstid kan förklaras med arbetets svårighetsgrad. Resterande 26 procent kan exempelvis bero på ålders- och årstillägg samt andra personliga tillägg.

Figur 10. Korrelationen mellan arbetsvärderingen och förtjänsten för ordinarie arbetstid 2023

Källa: Åsub lönestatistik, Statistikcentralen

Lönespridningen hos statligt heltidsanställda

Tabell 19 redogör för spridningsmått över den genomsnittliga totalförtjänsten hos statligt heltidsanställda, där framgår även den könsvisa fördelningen. Medianen är lägre än medeltalet vilket tyder på att lönespridningen är skev mot högre inkomster, det vill säga att det finns fler personer med avsevärt högre inkomster än medianen än det finns personer med avsevärt lägre inkomster. Variationskoefficienten är högre hos kvinnorna (till skillnad från både landskaps- och kommunalt anställda där variationskoefficienten var högre hos männen), vilket indikerar att lönerna varierar mera hos kvinnorna än hos männen inom den statliga sektorn.

För kvinnorna var variationskoefficienten 36 procent, detta tydliggörs av den stora skillnaden i värdet för kvartil 1 (2 796 euro) och kvartil 3 (4 796 euro). Även hos männen var skillnaden mellan kvartil 1 och kvartil 3 stor (3 341 euro respektive 4 911 euro), men variationskoefficienten var aningen mindre (34 procent).

Tabell 19. Statligt heltidsanställdas spridningsmått efter kön år 2023

	Total förtjänst, euro per månad					Variations- koefficient, %
	Antal	Medeltal	Kvartil 1	Median	Kvartil 3	
Båda könen	147	4 072	2 995	3 725	4 892	35,3
Kvinnor	75	3 859	2 796	3 313	4 796	36,0
Män	72	4 294	3 341	3 946	4 911	34,0

Källa: Åsub lönestatistik, Statistikcentralen

Tabell 20 visar samma spridningsmått, men fördelat på huvudyrkesgrupp i stället för kön. Här är medianen lägre än medeltalet för *experter*. *Experter* är den största gruppen med 105 heltidsanställda, här var variationskoefficienten 25 procent. I denna grupp var medeltalet 3 676 euro per månad och medianen 3 562 euro per månad. För gruppen *specialister*, med 26 heltidsanställda, var variationskoefficienten nästan 27 procent, medianen 5 303 euro per månad och medeltalet 5 258 euro per månad. För gruppen *kontors- och kundtjänstpersonal*, med åtta heltidsanställda, var variationskoefficienten tio procent, medianen 2 978 euro per månad och medeltalet 2 973 euro per månad. Inom de övriga huvudyrkesgrupperna för den statliga sektorn på Åland är det för få personer som arbetar heltid för att spridningsmått skall kunna redovisas.

Tabell 20. Statligt heltidsanställdas spridningsmått efter yrkesgrupp år 2023

	Total förtjänst, euro per månad					Variations- koefficient, %
	Antal	Medeltal	Kvartil 1	Median	Kvartil 3	
Totalt	147	4 072	2 995	3 725	4 892	35,3
1 Chefer	3
2 Specialister	26	5 258	4 536	5 303	6 520	26,5
3 Experter	105	3 676	2 882	3 562	4 160	25,2
4 Kontors- och kundtjänstpersonal	8	2 973	..	2 978	..	10,0
5 Service- och försäljningspersonal	1	..	-	..	-	-
7 Byggnads-, reparations- och tillverkningsarbetare	1	..	-	..	-	-
0 Militärer	3

Källa: Åsub lönestatistik, Statistikcentralen

6. De offentligt anställda på Åland 2023

Totalantalet heltidsanställda inom den offentliga sektorn⁴ på Åland år 2023 var 3 358 personer (år 2022 var det 3 315 personer). Antalet anställda i lönestatistiken överensstämmer inte med de uppgifter som framkommer i arbetsmarknadsstatistiken över sysselsatta på grund av att olika definitioner och mättidpunkter används (år 2022 var uppgiften inom området arbetande i offentliga sektorn i arbetsmarknadsstatistiken 5 408 personer). Av de offentligt heltidsanställda i lönestatistikmaterialet år 2023 var 1 463 landskapsanställda, 1 748 kommunalt anställda och 147 statligt anställda. Av de landskapsanställda arbetade 678 personer inom Ålands hälso- och sjukvård.

Totalt sett har antalet offentligt heltidsanställda ökat sedan 2022. Antalet heltidsanställda vid landskapet ökade med 4,8 procent (67 personer), de kommunalt anställda minskade med 1,4 procent (24 personer) och de statligt heltidsanställda var lika många som året innan. Sedan år 1995 har de kommunalt heltidsanställda ökat med ca 116,1 procent (939 personer). Under samma period ökade de heltidsanställda vid Ålands landskapsregering med ca 0,4 procent (sex personer). De statligt heltidsanställda har minskat med 41,7 procent sedan år 1994 (105 personer).

Inom den offentliga sektorn deltidarbetade 1 346 personer i oktober 2023, år 2022 var uppgiften 1 280 personer. Inom Ålands Landskapsregering deltidarbetade 417 personer (330 kvinnor och 87 män) och inom den kommunala sektorn 886 personer (769 kvinnor och 117 män). Inom den statliga sektorn deltidarbetade 43 personer (29 kvinnor och 14 män).

Av de offentligt anställda var 71 procent kvinnor

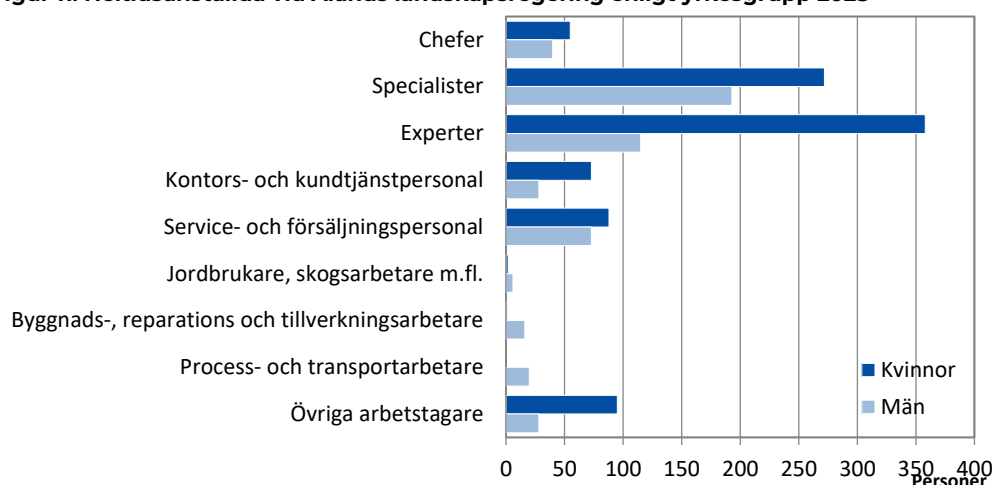
Hela 70,6 procent av de offentligt heltidsanställda var kvinnor. Störst andel kvinnor år 2023 fanns inom den kommunala sektorn där 77 procent av de heltidsanställda var kvinnor. I den statliga sektorn var könsfördelningen jämnare med 51 procent kvinnor och bland de landskapsanställda var 65 procent kvinnliga heltidsanställda. För de landskapsanställda var medelåldern för de heltidsanställda år 2023 ca 48,0 år, för de kommunalt anställda var medelåldern 44,9 år och 45,6 år för de statligt anställda.

⁴Antalet heltidsanställda i grundmaterialet som statistiken baserar sig på (landskaps-, kommunalt och statligt anställda).

Av de landskapsanställda arbetar nästan hälften inom hälsovården

De största huvudyrkesgrupperna när det gäller antalet landskapsanställda var *experter* och *specialister* där 32,3 procent respektive 31,8 procent av de heltidsanställda arbetade. Antalet heltidsanställda vid Ålands hälso- och sjukvård år 2023 var 678 personer, vilket är ca 46 procent av de heltidsanställda vid Ålands landskapsregering. Diagrammet nedan visar hur de landskapsanställda fördelar sig på huvudyrkesgrupperna år 2023.

Figur 11. Heltidsanställda vid Ålands landskapsregering enligt yrkesgrupp 2023

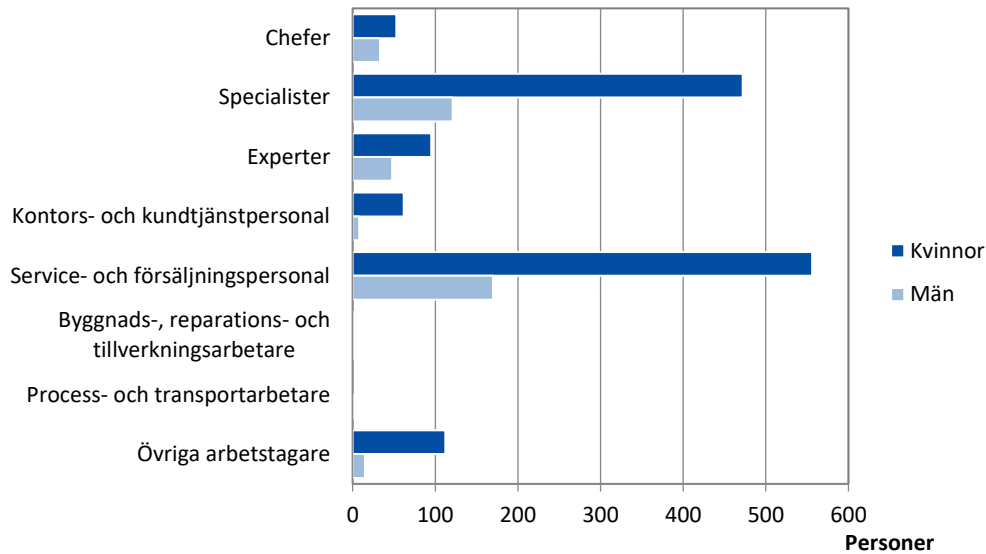
Källa: Åsub lönestatistik

Många kvinnliga experter bland landskapsanställda

Andelen kvinnor var stor i yrkesgrupperna *övriga arbetstagare* (77,2 procent), *experter* (75,7 procent) och *kontors- och kundtjänstpersonal* (72,3 procent). Flest landskapsanställda kvinnor fanns i huvudyrkesgruppen *experter* med 358 st (följt av *specialister* med 272 st). Flest landskapsanställda män fanns i huvudyrkesgruppen *specialister* med 193 st (följt av *experter* med 115 st). Störst var mansdominansen inom yrkesgrupperna *process- och transportarbetare* (100 procent) samt *byggnads-, reparations och tillverkningsarbetare* (94,1 procent).

Majoriteten av de kommunalt heltidsanställda inom service och försäljning

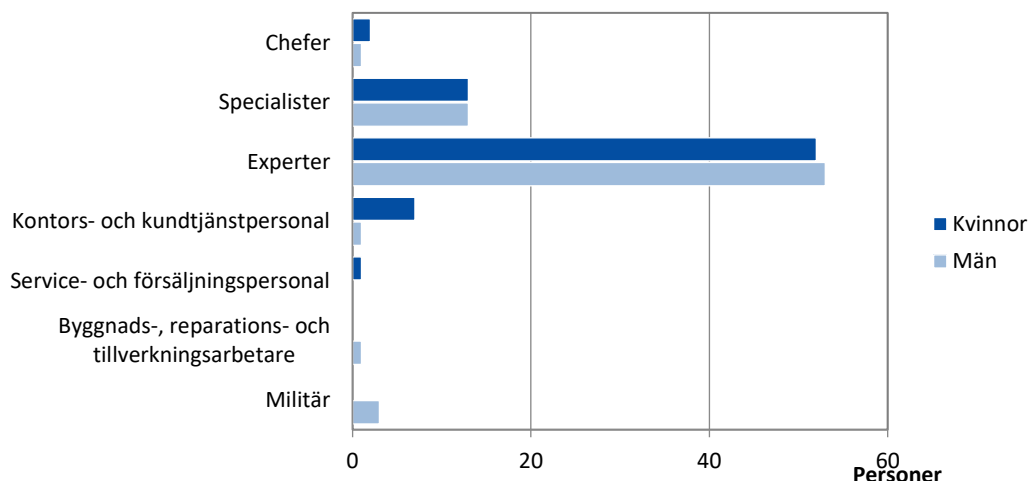
De kommunalt heltidsanställda arbetar framför allt inom yrkesklasserna *service- och försäljningspersonal* (41,5 procent) samt *specialister* (33,9 procent). Bland *specialisterna* var *lärare och andra specialister inom undervisningsbranschen* den klart största yrkeskategorin med 464 heltidsanställda. Den kommunala sektorn var till antalet heltidsanställda över lag kvinnodominerad, men inom *process- och transportarbetare* fanns en man och inga kvinnor och inom *byggnads-, reparations- och tillverkningsarbetare* fanns en man och en kvinna. Av de kommunalt anställda i yrkesklassen *chefer* var 61,6 procent kvinnor.

Figur 12. Kommunalt heltidsanställda enligt yrkesgrupp 2023

Källa: Åsub lönestatistik, Statistikcentralen

71 procent av de statligt heltidsanställda var experter

Inom den statliga sektorn på Åland fanns 71 procent av de heltidsanställda i yrkesklassen *experter*. Majoriteten av *experterna* utgjordes av tulltjänstemän, skatteberedare och dylikt, vilket innebär att drygt två tredjedelar av de statligt anställda fanns i dessa yrken. I yrkesklassen *experter* arbetade det fler män än kvinnor, medan det bland *chefer* arbetade det fler kvinnor än män. I yrkesgruppen *specialister* arbetade det lika många män och kvinnor. I yrkesgruppen *kontors- och kundtjänstpersonal* arbetade det 88 procent kvinnor. Bland *service- och försäljningspersonal* var det endast en kvinna medan det i yrkesgrupperna *byggnads-, reparations- och tillverkningsarbetare* samt *militärer*⁵ endast var män.

Figur 13. Statligt heltidsanställda enligt yrkesgrupp 2023

Källa: Åsub lönestatistik, Statistikcentralen

⁵ Sjöbevakare, gränsbevakare

Kortaste arbetsveckorna för kommunalt anställda

Av de tre offentliga sektorerna var det de kommunalt anställda som hade den kortaste genomsnittliga veckoarbetstiden, nämligen 34,3 timmar per vecka (den stora andelen lärare drar ned snittveckoarbetstiden för den totala siffran för de kommunalt anställda). De landskapsanställda arbetade i medeltal 37,5 timmar per vecka medan de statligt anställda arbetade i medeltal 36,9 timmar per vecka.

De huvudyrkesgrupper som hade de längsta arbetsveckorna var för de landskapsanställda *byggnads-, reparations- och tillverkningsarbetare* med 38,4 timmar per vecka. Hos de statligt anställda huvudyrkesgrupperna *service- och försäljningspersonal* och *militärer* var arbetsveckorna 38,3 timmar. Hos de kommunalt anställda *process- och transportarbetare* var den genomsnittliga veckoarbetstiden 38,3 timmar per vecka.

Lärarnas arbetstid baseras på deras undervisningsskyldighet och de som haft mer än 90 procentigt arbetsförhållande har medräknats i statistiken över heltidsanställda (i praktiken minst 14 undervisningstimmar per vecka). Detta bidrar till att dra ner de genomsnittliga veckoarbetstiderna för de yrkesgrupper som lärarna tillhör. Förutom lärarna så var det de kommunalt anställda *cheferna* som hade den lägsta genomsnittliga veckoarbetstiden, nämligen 35,4 timmar per vecka.

I Finland (och på Åland) har lärarna ingen reglerad heltidsarbetstid utan i stället undervisningsskyldighet. På lågstadiet är undervisningsskyldigheten 24 timmar i veckan, på högstadiet mellan 18 och 24 timmar i veckan och i gymnasiet mellan 16 och 22 timmar i veckan. För yrkeslärare varierar tiden mycket.

Om man inte räknar med *lärare och andra specialister inom undervisningsbranschen* i statistiken skulle den genomsnittliga veckoarbetstiden för kommunalt anställda *specialister* vara ca 36,2 timmar per vecka (för *samtliga anställda* skulle uppgiften då vara i genomsnitt 36,9 timmar per vecka).

Bilagor

Bilaga 1. Beskrivning av yrkesgrupperna (ISCO-2010)

ISCO-kod	Yrkesbenämning	Exempel
1	Chefer	
11	Chefer, högre tjänstemän och organisationschefer	Avdelningschefer, byråchefer, myndighetschef
12	Administrativa och kommersiella chefer	Ekonomichefer, enhetschefer, administrativa chefer
13	Chefer inom tillverkning, utbildning, vård m.m.	IT-chef, verksamhetsledare, rektorer
14	Chefer inom hotell och restaurangbranschen, detaljhandel och andra servicenäringar	Chef för kulturärenden, föreståndare
2	Specialister	
21	Specialister inom naturvetenskap och teknik	Kemister, biologer, statistiker, ingenjörer, byggnadsplanerare
22	Hälso- och sjukvårdsspecialister	Överläkare, hälsocentralläkare, avdelningsskötare provisor, veterinär
23	Lärare och andra specialister inom undervisningsbranschen	Lektor, timplärare, speciallärare, koordinatörer och planerare
24	Specialister inom företagsekonomi och administration	Ekonom, budgetplanerare, informatör
25	Specialister inom informations- och kommunikationsteknologi	Webbansvarig, systemansvarig, dataansvarig
26	Specialister inom juridik samt inom social- och kultursektorn	Antikvarie, bibliotekarie, arkeolog, etnolog, jurist, lagberedare, psykolog, terapeut, kurator
3	Experter	
31	Experter inom naturvetenskap och teknik	Vägmästare, byggmästare, fältmästare, arbetsledare, befälhavare, maskinmästare
32	Hälso- och sjukvårdsexpeter	Miljöskyddsinspektör, sjukskötare, hälsovårdare
33	Experter inom företagsekonomi och administration	Avdelningssekreterare, redovisare, handläggare, kommissarie, överkonstapel
34	Juridiska assistenter samt experter inom social- och kultursektorn	Familjevårdare, museiassistent, pedagog, ombud
35	Experter inom informations- och kommunikationsteknologi	IT-handledare, driftsplanerare, driftstekniker
4	Kontors- och kundtjänstpersonal	
41	Kontorspersonal	Kanslist, sekreterare, assistenter, handläggare
42	Kundtjänstpersonal	Receptionister, mottagningsbiträde, alarmoperatör
43	Kontorspersonal inom ekonomi- och lagerförvaltning	Löneredovisare, ekonomiassistenter, kassör, registrator, lagerförmän
44	Annan kontors- och kundtjänstpersonal	Arkivbiträde, registeransvarig, övervaktmästare

ISCO-kod	Yrkesbenämning	Exempel
5	Service- och försäljningspersonal	
51	Servicepersonal	Kock, kosthållare, gårdskar, fastighetsskötare
53	Vård- och omsorgspersonal	Primärskötare, barnskötare, tandskötare
54	Säkerhets- och bevakningspersonal	Yngre och äldre konstuplar
6	Jordbrukare, skogsarbetare m.fl.	
61	Jordbrukare och djuruppfödare m.fl.	Lantbruksavbytare, fältmästare, lantarbetare
7	Byggnads-, reparations- och tillverkningsarbetare	
71	Byggnadsarbetare m.fl. (utom elmontörer)	Byggnadsarbetare, montörer, timmermän
72	Verkstads- och gjuteriarbetare samt montörer och reparatörer	Mekaniker, svetsare, reparatör
70	Övriga byggnads-, reparations- och tillverkningsarbetare	Verkstadsarbetare, snickare, elektriker, svarvare
8	Process- och transportarbetare	
83	Transportarbetare	Maskinskötare, maskinbiträden, matros, chaufför
9	Övriga arbetstagare	
91	Städare, hembiträden och andra rengöringsarbetare	Sjukhusbiträden, vårdbiträden, städare
93	Medhjälpare inom industrin och byggverksamhet m.fl.	Lagerarbetare, underhållsarbetare
94	Köks- och restaurangbiträden	Köksbiträden
0	Militärer	
01	Officerare	Gränsbevakare, sjöbevakare
02	Underofficerare	Gränsbevakare, sjöbevakare
X	Okänd	

Bilaga 2. Statens allmänna svårighetsgradnivåer (2015)

Nedan beskrivs statens allmänna svårighetsgradnivåer, dessa reviderades år 2015 och gäller tills vidare. Indelningen av svårighetsgrader är från 9 (låg svårighetsnivå) till 2 (hög svårighetsnivå). Arbetsvärderingssystemet är uppbyggt utifrån en poängskala och är indelat i grupper (poängintervall). Statens allmänna svårighetsgradpoäng är från 69 till 1500 poäng.

- 9 Jobb som kräver grundläggande yrkeskompetens (69–159 poäng)**
Arbetet kräver expertis som bygger på tillämpad kunskap om arbetsinnehållet. Arbetet är rutinmässigt, ofta instruerat och övervakat.
Exempelvis *gränsvakter, väktare, tingssekreterare och utmätningsmän.*
- 8 Jobb som kräver yrkesspecialisering (160–214 poäng)**
Arbetet kräver expertis som bygger på speciella yrkeskunskaper och deras användning i praktiken. Arbetsuppgifternas instruktioner är ganska noggrant reglerade.
Exempelvis *tullinspektör, skattesekreterare och stämningsmän.*
- 7 Jobb som kräver djup yrkesspecialisering eller biträdande specialister (215–284 poäng)**
Till arbetsuppgifterna krävs självständigt tänkande och systematisk djupgående yrkesspecialisering, specifik information krävs för problemlösning. En förståelse för organisationens verksamhet och syfte är viktig.
Exempelvis *lantmäteringenjör, sjukskötare och underofficerskår.*
- 6 Mindre krävande specialistuppgifter (285–374 poäng)**
Arbetet omfattas av expertkunnande som kommer från utvärdering, analys och lösning av problem. Arbetet kombinerar teoretiska kunskaper med branschens speciella omständigheter.
Exempelvis *skatteinspektörer, forskare och överinspektörer.*
- 5 Specialistuppgifter (375–499 poäng)**
Arbetet omfattas av expertkunnande som kombinerar teoretisk kunskap inom området förvaltning och djupgående branschspecifik kunskap. Denna uppgift kan kräva argumentation, förhandling och organisationspåverkan.
Exempelvis *specialforskare, tingsdomare, häradsåklagare och konsultativa tjänstemän.*
- 4 Krävande specialistuppgifter (500–664 poäng)**
Arbetet är föremål för omfattande och djupgående expertkunskap inom organisationens strategiska fokusområden. Arbetet kräver kunskap om branschen samt analyser av företagsklimatet. Arbetet kan inbegripa expertgruppsarbete, ledning av arbetsfunktioner eller ansvar för beslutsfattande.
Exempelvis *sektorledare, utvecklingschefer och regeringsråd.*
- 3 Ledande specialistuppgifter eller förmän (665–919 poäng)**
Uppgiften är vanligtvis en övervakande funktion, till vilken hör både personalledning och strategistyrning. Arbetet utförs i enlighet med organisationens strategiska handledningsplan. Arbetets olika situationer kräver analytisk och nytänkande förmåga.
Exempelvis *domare, överläkare och enhetschefer.*
- 2 Ledning eller exceptionella specialistuppgifter (920-poäng)**
Positionen kräver omfattande och djupgående kunskaper om organisationen, strategisk planering och ledning. Uppgiften kräver strategiskt och brett tänkande och problemlösning med bristande information och snabb tidtabell. Exempelvis *avdelningschefer, överledare, överstar och kanslichefer.*

Bilaga 3. Nationella utbildningsnivåer (2016)

Kod	Benämning
0	Småbarnspedagogik och förskolenivå
01	Småbarnspedagogik (under 3 år)
02	Småbarnspedagogik (3 år fyllda) och förskoleundervisning
1	Lägre grundnivå
11	Grundläggande utbildning, årskurserna 1-6
2	Högre grundnivå
21	Grundläggande utbildning, årskurserna 7-9
22	Påbyggnadsundervisning
3	Andra stadiet
31	Gymnasieutbildning
32	Yrkesutbildning
33	Yrkesexamen
4	Specialyrkesutbildningsnivå
41	Specialyrkesexamen
5	Lägsta högre nivå
51	Institutnivå
52	Utbildning på lägsta högre nivå
6	Lägre högskolenivå
61	Yrkesutbildning på högre nivå
62	Yrkeshögskoleexamen
63	Lägre högskoleexamen
7	Högre högskolenivå
71	Högre yrkeshögskoleexamen
72	Högre högskoleexamen
73	Specialiseringsutbildning för läkare
8	Forskarutbildningsnivå
81	Licentiatexamen
82	Doktorsexamen
9	Utbildningsnivån okänd
91	Utbildningsnivån okänd

Bilaga 4. Kravgrupper för de landskapsanställda

Kravgrupperna är indelade i fem huvudgrupper A–E, dessa har delats in i undergrupper. Sammanlagt finns det 16 kravgrupper. Gemensamt för huvudgrupperna A–E är den utbildningsnivå som är behörighetskrav för tjänsten. Nedan några exempel på befattningar inom varje kravgrupp.

A Yrken som kräver grundutbildning

- A1 Fastighetsskötare, Fastighetstekniker, Gårdskarlar, Linfärjförare, Vaktmästare, Väktare
- A2 Köksbiträde, Lagerbiträde, Lokalvårdare, Sjukhusbiträde, Städare

B Yrken som kräver examen på gymnasialstadienivå/yrkesexamen

- B1 Alarmoperatör, Arbetsledare, Ledande fastighetstekniker
- B2 Bokförare, Förmedlare, Lönebokförare, Mentalvårdare, Närvårdare, Primärskötare, Redovisare, Tandskötare
- B3 Byråsekreterare, Kock, Montör, Sekreterare inom hälsovården, Studiekoordinator, Vägunderhållsarbetare
- B4 Arkivbiträde, Byråsekreterare, Köksbiträde, Registrator, Receptionist, Vaktmästare

C Yrken som kräver högskoleexamen/yrkeshögskoleexamen

- C1 Avdelningsskötare, Chefer, Rektor, Överkonstapel
- C2 Barnmorska, Ergoterapeut, Fysioterapeut, Hälsovårdare, Laboratorieskötare, Lektor, Röntgenskötare, Sjukskötare, Lärare, Äldre konstapel
- C3 Instruktor, Laboratorieanalytiker, Medicintekniker, Skogsbruksingenjör, Utbildningsplanerare, Vägledare
- C4 Bilbesiktningstekniker, Farmaceut, Finansieringshandläggare, Handläggare, Sakkunnig

D Yrken som kräver högre högskoleexamen

- D1 Myndighetschef, Avdelningschef, Rektor, Förvaltningschef
- D2 Byråchef, Psykolog, Statistiker, Utredare
- D3 Jurist, Kommissarie, Lagberedare, Lektor, Miljöskyddsinspektör, Socialkurator, Specialsakkunnig, Överlärare
- D4 Antikvarie, Rättssakkunnig, Studiehandedare

E Yrken som kräver högre licentiat/doktorsexamen

- E1 Överläkare
- E2 Hälsocentralsläkare, Läkare, Sjukhusläkare, Tandläkare

De senaste statistikrapporterna från Åsub

2022:1	Turiststatistik 2021
2022:2	Kommunernas och kommunalförbundens ekonomi och verksamhet 2021
2022:3	Befolkningen 2021
2022:4	Löner för offentligt anställda på Åland år 2021
2023:1	Turiststatistik 2022
2023:2	Kommunernas och kommunalförbundens ekonomi och verksamhet 2022
2023:3	Befolkningen 2022
2023:4	Avfallsstatistik 2022
2023:5	Löner inom den privata sektorn 2022
2023:6	Löner för offentligt anställda på Åland år 2022
2023:7	Lagtings- och kommunalvalet 2023
2023:8	Valdeltagandet 2023
2024:1	Turiststatistik 2023
2024:2	Kommunernas och kommunalförbundens ekonomi och verksamhet 2023
2024:3	Befolkningen 2023

Ålands statistik- och utredningsbyrå, ÅSUB, är en oberoende institution vars främsta uppgifter är att verka som Ålands officiella statistikmyndighet och bedriva forskning och utredningsverksamhet. ÅSUB producerar aktuell statistik inom ett stort antal områden. Inom forskningen och utredningsverksamheten är det samhällsekonomiska området centralt men verksamheten omfattar även många andra relevanta samhällsfrågor.

All statistik, alla rapporter och annat kunskapsunderlag publiceras på ÅSUB:s webbplats www.asub.ax.

Tel. +358 18 25490
info@asub.ax | www.asub.ax
PB 1187 | AX-22 111 Mariehamn